БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

9- ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 3 (2036).

5 ЯНВАРЬ ЖУМА 1962 ЙИЛ

БАҲОСИ 2 ТИЙИН

Австрия профессори Ганс Тирринг саволларига

СССР Министрлар Совети Раиси ўртоқ Н. С. ХРУШЧЕВнинг жавоблари

Ҳурматли жаноб Тирринг!

Сизнинг бир қанча саволларга жавоб беришни илтимос қилиб ёзган хатингизни олдим. Чамамда бу саволлар Ғарбдаги кўпгина прогрессив кишилар учун характерли бўлган интилишни — жаҳонда рўй бераётган муҳим тарихий ўзгаришларнинг моҳиятини тушуниб олишга интилишни ҳамда социал тузуми турлича бўлган давлатлар ўртасида ҳамжиҳатликка эришишга ва халқаро кескинликни юмшатишга кўмаклашиш истагини акс эттиради.

Сизнинг илтимосингизни бажонидил бажараман.

Савол. Бутун дунёда коммунизм оқибат-натижада ғалаба қилади, деб коммунистик давлат арбобларининг нутқларида бир қанча марта айтилган фикр шу системанинг афзаллигига қатъий ишончнинг ифодасигинами ёки коммунизмни бутун дунёга ёйиш коммунизмнинг муқаррар амал қилиниши лозим бўлган тўғридан-тўғри охирги мақсадими?

Жавоб. Буржуа пропагандаси коммунизм тўғрисида нотўғри тасаввурни қасддан ёйиб, бу улуғ таълимотга ишончсизлик туғдиришга уринмоқда.

Рост, биз коммунизмнинг батамом ва узил-кесил тантанасига қаттиқ ишонамиз. Бу ишонч инсоният жамияти тараққиётининг қонунларини билишга асосланади. Маркс, Энгельс, Ленин кашф қилган бу қонунлар, объектив равишда амал қилиши жиҳатидан табиат қонунлари сингари кучга эгадир.

Қулдорлик тузумининг ўрнини феодализм, феодализм ўрнини эса капитализм олганлиги қандай муқаррар бўлган бўлса, капитализмнинг ўрнини коммунизм олиши ҳам шундай муқаррардир. Бунинг муқаррарлигига сабаб биз шундай бўлишини истаётганлигимиз эмас, балки бунинг сабаби шуки, коммунистик тузум бошқа барча формацияларга нисбатан ишлаб чиқарувчи кучларнинг юксак даражада ривожланишини, ҳар бир кишининг моддий ва маънавий эҳтиёжларини энг кўп даражада қондиришни, чинакам демократияни, жамиятнинг ва жамият аъзоси бўлган ҳар бир кишининг тўла эркинлигини таъминлаб беради. Одам одамни эксплуатация қилишига, озчилик кўпчиликни эзишига асосланган капитализм, одамларнинг ҳаммасини социал тенгсизликдан зулм ва эксплуатациянинг ҳамма формаларидан, уруш даҳшатларидан қутқаришни ўз байроғига шиор қилиб ёзиб қўйган ва ер юзида ҳамма халқлар учун тинчлик, меҳнат, озодлик, тенглик, қардошликни ва бахт-саодат барқарор қиладиган тузум билан тарихий мусобақада бардош бера олмайди.

«Революция — дейилади партиямизнинг Программасида,— заказ билан бўлмайди. Революцияни халққа ташқаридан туриб зўрлик билан тиқиштириб бўлмайди». У ёки бу мамлакатда коммунизм качон ва қандай йўл билан ғалаба қилиши шу мамлакат халқининг ўзига боғлиқдир. Совет Иттифоқи бошқа мамлакатларнинг ички ишларига аралашмаслик позициясида қаттиқ турибди, социал системалари турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаши сиёсатини изчиллик билан ўтказмоқда.

Савол. Икки турли социал-иқтисодий системаларнинг тинч-тотув яшаши тўғрисидаги таклиф ҳар иккала системанинг яшаш учун бўлган ҳуқуқини эътироф қилишни тақозо этади ва, бинобарин, тотув яшашнинг ўзи ҳам узоқ давом қиладиган шундай бир ҳолат бўладики, тинч мусобақада шу иккала системанинг ҳар қайсиси ўзининг географик районн ичида ўзини оқлай берар экан ва ўз аҳолисининг истакларига мос бўлиб туша берар экан, ўша ҳолат вақт билан чекланмаган ҳолда давом этабериши мумкин деган фикрни тасдиқламоқ учун сиз коммунизмнинг мухолифларига қандай далиллар келтира оласиз?

Жавоб. Ҳақиқатда сиз икки хил масалани — икки турли социал-иқтисодий системанинг тинч-тотув яшаши масаласини ва у ёки бу ижтимоий тузумнинг, сиз айтиб ўтганингиздек «яшаш учун бўлган ҳуқуқи» масаласини қўймоқдасиз.

Тинч-тотув яшаш проблемаси ниҳоят даражада оддий проблемадир. Бизнинг планетамизда капиталистик давлатлар ҳам, социалистик давлатлар ҳам ёнма-ён яшаб турибди. Социализмнинг туғилиши қонуниятли тарихий ҳодиса бўлган эди. Бироқ, капиталистик дунё буни тан олишни сира истамади ва ўзи ёқтирмаган кўшнини йўқотмоқ учун неча марталаб уруш қилди. Бундай уринишларнинг оқибати нима бўлганлигини ҳамма билади.

Ўтмишнинг аянчли тажрибаси ва кучларнинг халқаро майдондаги янги нисбати капиталистик раҳбарларга тинчлик тўғрисида гапира бериш билангина кифояланмай, шу билан бирга ўзларининг халқаро сиёсатларини тегишли равишда қуришни ҳам ўргатиши лозим эди, албатта. Икки системанинг тортишувини уруш ҳал қилмаслиги, зўр бериб қуролланиш ҳал қилмаслиги, янгидан-янги ҳарбий блокларни тузиш ҳал қилмаслиги лозим. Вайрон қилиш воситаларини ва ҳарбий базаларни энг кўп миқдорда вужудга келтирган тузум эмас, балки инсонга энг яхши турмушни таъминлаб берган, яъни инсоннинг моддий ва маънавий эҳтиёжларини энг тўлиқ қондирадиган тузум оқибат-натижада енгиб чиқади.

Социал тузуми турлича бўлган мамлакатларнинг тинч-тотув яшаши бизнинг давримизда инсоният жамияти тараққиётининг объектив заруратидир. Халқлар ва давлатлар икки йўлдан биринигина: ё социализм билан капитализмнинг тинч-тотув яшашини ва иқтисодий мусобақа қилишини, ёки инсониятни қирадиган ракета — ядро урушини танлаб олишлари мумкин, холос. Бундан бошқа йўл йўқ.

Кези келганда шуни айтиб ўтиш кераккп, уруш хавфининг йўқотилишидан капиталистик мамлакатлар кўпроқ манфаатдор бўлишлари керак. Устунлик улар томонида эмас, улар устунликни абадий қўлдан бериб қўйганлар.

Тинч-тотув яшаш — совет ташқи сиёсатининг бош йўлидир. Бу йўл давлатимизнинг моҳиятидан келиб чиқаётган йўлдирки, бизнинг давлатимизда урушдан, ўзгаларнинг бойликларини босиб олишдан, бошқа халқларни қул қилишдан манфаатдор бўлган синфлар ва социал группалар йўқ.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXII съезди улуғвор Программани қабул қилди — яқин 20 йил ичида СССР да ўз кудрати жиҳатидан мисли кўрилмаган, совет халқига жаҳонда энг юксак турмуш даражасини ва унинг эҳтиёжларини қондиришни таъминлаб берадиган ишлаб чиқарувчи кучлар вужудга келтирилади. Равшандирки, ўзининг тинч экономикасини ривожлантиришда олға томон шу қадар илгарилаб кетишни планлаштираётган, ўзининг халқ хўжалигига 20 йил мобайнида икки триллион сўм сарфлашни кўзлаб турган давлат урушни эмас, балки тинчликни мўлжаллаб иш қилади.

Социал-иқтисодий ва сиёсий тузуми турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаши тўғрисидаги ленинча принцип уруш ҳолатининг йўқлигинигина тақозо қилмайди, вақтинча беқарор яраш ҳолатинигина тақозо қилмайди. Бу принцип мана шу давлатлар ўртасида дўстона иқтисодий ва сиёсий муносабатларни давом эттиришни тақозо қилади, тинч халқаро ҳамкорликнинг хилма-хил формаларини ўрнатишни ва ривожлантиришни кўзда тутади.

Хўш, бунинг учун амалда нималар қилмоқ керак? Совет Иттифоқи бирталай конкрет таклифлар киритди, бу таклифлар қабул қилинганида мустаҳкам тинчликнинг ўрнатилиши таъминланган бўлур эди.

Қаттиқ халқаро контроль остида батамом ва ёппасига қуролсизланиш тўғрисидаги, шармандали мустамлакачилик системасини дарҳол тугатиш тўғрисидаги, Германия билан сулҳ шартномасини тузиш ва шу шартнома асосида Ғарбий Берлиндаги аҳволни нормаллаштириш тўғрисидаги совет таклифлари амалга оширилганида эди, бу нарса мавжуд халқаро кескинликнинг асосий сабабларини тугатган бўлур эди, уруш машинасининг ўзини емириб ташлаган бўлур эди ва ҳамма халқларнинг тинч яратувчилик меҳнати билан бемалол шуғулланишларига имкон берган бўлур эди.

Жуда муҳим халқаро проблемаларни тинч йўл билан, ҳамма томонларнинг манфаатларини ҳисобга олиш асосида музокаралар олиб бориш йўли билан ҳал қилмоқ учун Совет ҳукумати бундан буён ҳам ўз қўлидан келган ҳамма чораларни кўришга тайёр.

Социалистик тузумнинг афзалликларига қаттиқ ишонган Совет Иттифоқи капиталистик мамлакатларга тинч мусобақани таклиф қилаётир. Бирор муайян муддат билан чекланмаган ва узоқ давом қиладиган тинч мусобақада халқлар социалистик тузум энг адолатли, энг прогрессив тузум эканлигига, келажак шу тузумники эканлигига қаноат ҳосил қиладиклар.

У ёки бу ижтимоий тузумнинг «яшаш учун бўлган ҳуқуқи»га келганда, бу ҳуқуқни шу тузум одамлар катта кўпчилигининг манфаатларига мос келиши ёки келмаслигига қарабгина халқларнинг ўзларигина белгилаб беришлари мумкин. Капиталистик мамлакатларда баъзи кимсалар: агар сизлар капитализмнинг абадий яшашини таъминловчи гарантия берсангиз, биз сизлар билан тинч-тотув яшашга тайёрмиз, деб социалистик мамлакатлар олдига шарт қўйиш керак, деган фикрни ўйлаб юрибдилар. Биз бунга жавоб бериб айтамизки, жаноблар, сизлар билан тинчликда яшашга, тинч иқтисодий мусобақа қилишга тарафдормиз. Социалистик мамлакатлар ўзгаларнинг ишларига аралашмоқчи эмаслар ва революцияни экспорт қилмоқчи эмаслар. Лекин контрреволюцияни ҳам бошқа давлатларга экспорт қилишга ҳам ҳеч кимга йўл қўйилмайди, капиталистик асоратни улоқтириб ташлашга ва ўз турмушларини янги адолатли негизларда қайта қуришга уринаётган халқларни бўғиш ва бостиришга ҳам ҳеч кимга йўл қўйилмайди.

Австрияга 1960 йилда қилган сафаримни мен ҳамиша зўр мамнуният билан эсга оламан, ўша сафар вақтида Австрия — Совет жамияти аъзолари билан бўлган учрашувда мен одамни жаннатга таёқ билан ҳайдаб киритиб бўлмайди, одамни коммунизмга уруш ёрдами билан ҳайдаб киритиб бўлмайди, деб айтган эдим. Одам фақат коммунизмгина ўзига чинакам эркин ва бахтли турмуш беришини тушуниб олганидан кейингина у коммунизм бағрига югуриб келади. Бизнинг бу позициямиз марксча-ленинча таълимотнинг моҳиятидан келиб чиқади. Шунинг учун ҳам Ғарбда агар коммунистларнинг мақсадлари ва социалистик давлатларнинг сиёсати атайин бузиб кўрсатилмаса, бу хусусда бирон бир соф виждонли кишида ҳеч қандай англашилмовчилик ва шак-шубҳа бўлмаслиги лозим.

Мавжуд икки системадан қайсиниси — социалистик системами ёки капиталистик системами — «ўзини оқлаяпти» деган масалада халқнинг ўзи арбитордир. Бу масалани тарих ҳал қилиб бераётир ва ҳозирнинг ўзидаёқ социализм фойдасига, одамларга фаровонлик, озодлик ва ер юзида тинчлик келтираётган тузум фойдасига ҳал қилинмоқда.

Савол. Мабодо Карл Маркс ҳозирги кунда тирилиб қолсаю, ядро қуроли, ракеталар, янги техника пайдо бўлганлиги, ишлаб чиқариш автоматлаштирилганлиги ва алоқанинг оммавий воситалари пайдо бўлганлиги натижасида бизнинг жамиятимиз 1848 йилдагига нисбатан ўзгариб кетганлигини ўз кўзи билан кўрса, кўп масалаларда «Коммунистик манифест»да айтилган гапларга қараганда бошқачароқ гапларни айтган бўлур эди, деган фикрга сиз ҳам қўшиласизми?

Жавоб. Маркс ва Энгельснинг ақл-заковати уларнинг анча узоқни кўришларига, инсоният жамияти тараққиётининг асосий қонунларини очишларига ва коммунизмнинг энг характерли белгиларини белгилаб беришларига имкон берди. Уларнинг энг катта хизмати шуки, улар коммунизмнинг илмий назариясини яратдилар ва бу билан мазлум синфларни мушкул аҳволга солиб қўйган моддий ҳамда маънавий қулликни емириб ташламоқ учун бирдан-бир тўғри йўлни кўрсатиб бердилар.

«Коммунистик манифест» майдонга чиққанидан бери ўтган юз йилдан кўпроқ вақт ичида жаҳонда фан ва техника соҳасида ҳам, шунингдек жамият тараққиёти соҳасида ҳам жуда катта ўзгаришлар рўй берди. Ҳозирги дунё Маркс вақтида бўлганидан анча бошқача тусга кирди. Янги ижтимоий система — социализм пайдо бўлди ва муваффақиятли равишда ривожланмоқда, жаҳон мустамлакачилик системаси барбод бўлди. XX аср бўсағасида ўз тараққиётининг империалистик босқичига қадам қўйган капитализм ҳам муайян равишда ўзгарди. Бироқ, одам одамни эксплуатация қилишига асосланган жамият сифатида капитализмнинг моҳияти Маркс вақтида бўлганича ўзгармай қола берди, капитализмга хос бўлган ички зиддиятлар эса тағин ҳам кўпроқ кескинлашди.

Марксизмнинг мухолифлари капитализм ўзгариб, капитализм билан социализм ўртасидаги бир нарсага айланиб қолди, деб исботлашга уринадилар. Ҳатто улар капитализм деган сўзнинг ўзини «умумий фаровонлик давлати», «халқ капитализми», «иқтисодий гуманизм» ва шулар каби иборалар билан алмаштирмоқдалар. Илм-фанда ва техникада бизнинг кунларимизда бўлаётган катта-катта ўзгаришларни марксизмнинг мухолифлари овнак топаётган капитализм янги даврининг бошланиши деб кўрсатишга уринмоқдалар. Лекин ҳар қанча чиройли сўзлар топилса ҳам, булар очиқ кўриниб турган фактларни рад қила олмайди: фан ва техниканинг тараққиёти ижтимоий формация бўлган капитализмнинг моҳиятини ўзгартирмайди ва ўзгартириши мумкин эмас. Фан ва техниканинг ривожланганлиги капиталистик жамиятдаги антагонистик синфларни ва синфий зиддиятларни йўқотгани йўқ. Белкуракни ташлаб, экскаваторда ишлаётган ишчи ҳозир ҳам капиталистлар томонидан шафқатсиз эксплуатация қилинмоқда, бу эксплуатация эса капитализм даврида мутлақо муқаррардир. Капиталистик ижтимоий тузумнинг қонуни мана шундай.

Марксизм — жонли ижодкор таълимотдир, догматизм ва эскириб қолган формулалар бу таълимотга ётдир. Марксдан кейин Ленин марксизмни энг муҳим янги назарий хулосалар билан бойитди. Замонимизнинг бутун тажрибаси, социалистик ҳамдўстлик вужудга келганлиги ва ривожланиб бораётганлиги ҳамда унинг қудрати ўсиб бораётганлиги, социализм ва коммунизм идеялари бутун дунёда кенг ёйилганлиги Маркс таълимоти тўғри таълимот бўлганлиги учун ҳам зўр қудратга эгадир, деб Ленин айтган сўзларни шак-шубҳасиз тасдиқламоқда.

Совет Иттифоқи коммунистлари Маркс ва Ленин идеяларини ижодий ривожлантириб, партиянинг янги Программасини ишлаб чиқдилар. Бу Программанинг бажарилиши инсониятнинг синфлар бўлмайдиган, социал ва миллий зулм бўлмайдиган, урушлар бўлмайдиган жамият тўғрисидаги асрий орзусини рўёбга чиқаришга имкон беради. Агар Маркс ҳозир бизнинг орамизда, XX аср ўрталаридаги коммунистлар орасида бўлганида эди, коммунизмнинг ер юзи бўйлаб зафарли юришини кўрган бўлур эди, «Коммунистик манифест»нинг улуғ идеялари амалда рўёбга чиқаётганлигини кўриб хурсанд бўлур эди ва фахрланиб: «Ҳа, коммунизм идеялари яшамоқда ва тантана қилмоқда. Келажак шу идеяларникн» деб айтган бўлур эди.

Ҳурмат билан

Н. ХРУШЧЕВ.

Ядро синовларини тўхтатиш масаласига доир

БМТ Қуролсизланиш комиссиясига СССР ҳукуматининг юборган хабари

МОСКВА, 3 январь. (ТАСС). Совет ҳукумати шу нарсани билдирдики, СССР, АҚШ ва Буюк Британия вакилларининг Женевада бўлаётган музокараларига Совет ҳукумати томонидан киритилган янги таклифлар «ядро қуролини портлатиб синашларнинг ҳаммасига хотима берадиган битимни тезроқ тузмоқ учун яхши асосни таъминлаб беради».

Совет Иттифоқи томонидан таклиф қилинган янги йўл жаҳондаги мавжуд реал аҳволни ҳисобга олади, шунингдек барча давлатлар хавфсизлигининг манфаатларини акс эттиради ва давлатларнинг ядро қуроли синовларини ўтказмаслик тўғрисидаги мажбуриятларни бажаришлар и устидан контроль қилмоқ учун зарур шароитни таъминлаб беради.

Бу гаплар СССРнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳузуридаги доимий вакили В. А. Зорин томонидан СССР ҳукуматининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Қуролсизланиш комиссиясига юборилган хабарида айтилган.

Шу хабарда СССР ҳукумаги ядро қуроли синовларини тўхтатиш масаласини ҳал қилиш ҳозирги вақтда қандай аҳволда эканлиги ҳақида Бирлашган Миллатлар Ташкилотига ахборот беради.

Женева музокаралари шуни кўрсатиб турибдики, дейилади Совет ҳукуматининг хабарида, «АҚШ ва Англия ҳукуматлари совет таклифларини моҳияти эътибори билан муҳокама қилишни истамаётирлар, балки ядро қуроли синовларини тўхтатиш тўғрисидаги битимга келишдан ўзларини аввалгидек четга тортишга интилмоқдалар».

АҚШ ва Англия ҳукуматларининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Қуролсизланиш комиссиясига юборган ва 1961 йил 20 декабрда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти аъзоларига тарқатилган докладда ҳам шу мақсад кўзланади.

«Очиқдан-очиқ ғаразли руҳда тузилган бу докладда АҚШ ва Англия ҳукуматлари фактлар ўрнига ҳақиқий ҳолатни бузиб кўрсатувчи гапларни айтиб, синовларни тақиқлаш тўғрисидаги битим тузилиши кечикиб кетганлиги учун жавобгарликни ўз гарданларидан соқит қилишга уринмоқдалар».

Совет ҳукумати шуни уқтириб ўтадики, Ғарб давлатларининг сиёсати ядро қуроли синовларини тўхтатиш масаласини ҳал қилиш йўлида ғов бўлиб келди ва ғов бўлиб қолмоқда, буни Женевадаги музокараларнинг бутун уч йиллик тажрибаси кўрсатиб турибди.

«АҚШ ва Англия ҳукуматлари шундай шартномага эга бўлмоқчиларки, аслини олганда бу шартнома НАТО агрессив блокининг, бир томондан, ядро қуроли синовларини давом эттиришига, иккинчи томондан эса, «халқаро контроль» ниқоби остида бошқа давлатларнинг территорияларида жосуслик шохобчаларини авж олдириб юборишларига имкон бермоғи керак».

СССР ҳукумати Ғарб давлатларининг, Совет Иттифоқи контролдан холи бўлган қуролсизланишни истайди деган «бемаъни даъволарини» қатъиян рад қилади. Совет ҳукумати яна такрорлаб шуни айтадики. СССР ҳукумати «қаттиқ, самарали контроль ўрнатилишига тарафдордир ҳамда ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисидаги мажбуриятларнинг амалга оширилиши устидан кенг системада контроль ва инспекция ўрнатилишини Совет ҳукуматининг ўзи таклиф қилган эди».

Совет ҳукуматининг бошлиғи Н. С. Хрушчев, агар Ғарб давлатлари ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисидаги совет таклифларини қабул қилсалар, СССР Ғарб давлатларининг қуролсизланиш устидан контроль ўрнатиш тўғрисидаги ҳар қандай таклифларини қабул қилади, деб бир қанча марта айтди. СССР ҳукумати Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Қуролсизланиш комиссиясига юборган хабарида Н. С. Хрушчевнинг шу гапларини эслатиб, бундай деди: «Лекин шу нарса маълумки, АҚШ ҳукумати ҳам, Англия ҳукумати ҳам мана шу совет таклифига шу вақтгача тузукроқ жавоб берганлари йўқ».

«Қуролсизланиш устидан контроль ўрнатиш масалаларига СССРнинг ҳақиқатдаги позициясига нисбатан маълум фактларга хилоф равишда шубҳа туғдирмоқчи бўлганларгина», Совет Иттифоқи контроль ўрнатишга қарши, деб даъво қилишлари мумкин.

Совет ҳукумати шуни қайд қиладики, АҚШ ва Англиянинг докладида ҳам мана шундай виждонсизлик билан, Совет Иттифоқи ядро синовларининг контролсиз тақиқланишига ҳаракат қилаётир, деб даъво қилинган.

СССР ҳукумати шуни эслатиб ўтадики, атмосферада, сув остида ва космик фазода ядро қуроли синовларини тўхтатиш устидан ўзаро самарали контроль ўрнатишни ва бунинг учун портлашлар қаерда ўтказилганлигини аниқлаб берадиган ҳамда давлатларнинг қўлида бўлган миллий воситалардан фойдаланишни Совет ҳукумати таклиф қилган эди. Шу контролнинг ўзи кифоя қилади.

Совет Иттифоқи ҳукумати шуни айтадики, ядро синовларини тўхтатиб туриш тўғрисидаги аҳдни АҚШ, Англия ва Франция буздилар.

Бироқ, Ғарб давлатлари бу аҳддан ўзларининг воз кечганликларини биринчи бўлиб эълон қилибгина қолмадилар. Женевада музокаралар олиб борилаётган вақтда АҚШ ва Англиянинг НАТО ҳарбий блокидаги иттифоқчиси бўлган Франция Саҳроий Кабирда ядро бомбалари синовини муттасил ўтказа берди. АҚШ ва Англия Францияга таъсир ўтказмадилар, аксинча, улар уни ўз ҳимоялари остига олдилар.

«Ҳамма нарса шуни кўрсатиб турибдики, АҚШ ва Англия бундан буён ҳам мана шундай мунофиқона сиёсат ўтказишни давом эттирмоқчилар. НАТО қатнашчиларининг баъзилари Совет Иттифоқининг ўз мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш чораларини кўришига имкон бермаслик мақсадида Совет Иттифоқи билан музокаралар олиб бормоқдалар. НАТО қатнашчиларининг бошқа бировлари эса айни бир вақтда бутун НАТО ҳарбий блокининг манфаатларини кўзлаб ядро қуроли синовларини давом эттирмоқдалар. Женевадаги музокараларга Францияни тортиш тўғрисида СССР ҳукуматининг таклифига АҚШ ва Англия ҳукуматлари қаршилик кўрсатаётганликларини фақат мана шундай тушуниш мумкин» — дейилади Совет ҳукуматининг баёнотида.

АҚШ ва унинг НАТОдаги шериклари мана шундай ҳаракат қилаётганликлари, дейилади СССР ҳукуматининг баёнотида, Совет Иттифоқини ядро синовларини тўхтатиб туриш тўғрисида ўз ихтиёри билан олган мажбуриятларидан озод қилди ва Совет Иттифоқи, айниқса 1961 йилда Ғарб давлатлари ҳарбий тайёргарликларни ва таҳдидларни кучайтириб юборганликлари муносабати билан ўзининг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш мақсадида ядро қуроли синовларини ўтказишга маънавий жиҳатдан тўла равишда ҳақли бўлиб қолди.

Совет ҳукумати яна такрорлаб айтадики, Совет ҳукумати ядро қуроли синовларини тақиқлаш тўғрисида битим тузилишига аввалгидек ҳозир ҳам интилмоқда. «АҚШ, Англия ва Франция ҳукуматлари ядро билан қуролланиш мусобақаси жуда хавфли эканлигини тушуниб олурлар ва қуролсизланиш проблемасини мунозаралар чигалидан чиқариб оладиган чоралар кўриш зарурлигини эътироф қилурлар» деб СССР ҳукумати умид қилади, чунки бу мунозаралардан «Ғарб давлатлари зўр бериб қуролланиш йўлидаги ўз ҳаракатларини ниқоблаш мақсадида шу вақтгача фойдаланиб келдилар».

А. И. МИКОЯН ГВИНЕЯГА ЖЎНАБ КЕТДИ

МОСКВА 4 январь. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси А. И. Микоян бугун Москвадан Гвинеяга жўнаб кетди.

А. И. Микоян Гвинея Республикаси ҳукумати бошлиғининг дўстона таклифи муносабати билан Гвинеяга боради.

А. И. Микояннинг Гвинеяга қиладиган сафарида унга СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари А. Л. Орлов, СССР Министрлар Совети Ташқи иқтисодий алоқа Давлат комитети раисининг ўринбосарлари А. И. Алиханов ва Д. Д. Дегтярь ҳамда бошқалар ҳамроҳ бўлмоқда.

Внуково аэродромида А. И. Микоянни СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси А. Н. Косигин, СССР министрлари ва бошқа расмий кишилар, шунингдек бир қанча мамлакатларнинг дипломатик вакиллари узатиб қолдилар.

А. И. Микоян Ганага боради

Гана Республикасининг президенти доктор Кваме Нкрума ўтган йили Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турганида СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. И. Микоянни Гана Республикасига таклиф қилган эди.

А. И. Микоян бу таклифни қабул қилган эди ва эндиликда шу ойда Гвинея Республикасига қиладиган сафаридан кейин Гана Республикасига бориш истагини билдирди.

Тарихий қарорлар — оммага

Шу йил 4 январда Тошкент шаҳар олий партия мактабининг клубида мактаб партия йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов КПСС XXII съездининг якунлари ва Тошкент олий партия мактаби коллективининг вазифалари ҳақида доклад қилди.

Доклад юзасидан кенг музокаралар бўлди.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққанлар КПСС XXII съезди қарорлари муносабати билан Тошкент олий партия мактаби партия ташкилоти, ўқитувчилари ва тингловчилари олдида турган муҳим вазифалар тўғрисида гапирдилар.

И. АҲМЕДОВ,
Тошкент олий партия мактаби 1-курс тингловчиси.

Илғор тажриба мактаби

ЭСКИ ТОШКЕНТ (ЎзТАГ). Бу ерда пахтачиликни комплекс механизациялаш бўйича илғор тажриба республика мактаби очилди. Бу мактаб Ўзбекистон комсомол Марказий Комитетининг ташаббуси билан Ўрта Осиё машина-синаш станциясидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. А. Тюпко бошлиқ трактор-далачилик бригадаси базасида ташкил қилинди.

Республиканинг ҳамма қисмларидан бу ерга келган қирққа яқин ёш бригада бошлиқлари ва механик-ҳайдовчилар мактабнинг биринчи курсантлари бўлдилар.

Пахтачиликни комплекс механизациялаш бўйича илғор тажриба республика мактабида бир ярим ой ичида Ўзбекистоннинг 250 механизатори тюпкочилар дипломини олади.

Сирдарё районидаги «Малик» совхозининг 2-бўлимида шудгорлаш иши қизғин давом этмоқда. Суратда: шу бўлимнинг 1-бригада далаларида шудгорлаш пайти. Бриганинг илғор трактор ҳайдовчиси ўртоқ О. Кунаков ҳар куни 5—6 гектар майдонни сифатли шудгор қилмоқда.

А. Абалян фотоси.

СЪЕЗД МАТЕРИАЛЛАРИНИ ЎРГАНМОҚДАЛАР

ЗЎР ҚИЗИҚИШ БИЛАН

Бўка. Ильич номли колхоз аъзолари мамлакатга ҳар қачонгидан кўп ва арзон пахта етиштириб бериш, гектаридан олинадиган ҳосилни камида 25 центнерга етказиш шиорини ўртага ташлаб, янгидан-янги муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Бу ерда 1961 йил пахта тайёрлаш плани районда биринчилар қаторида бажарилди.

Пахтадан юқори ҳосил етиштиришда Б. Қулмирзаев, Ҳ. Бобожонов, Д. Иброҳимов ва А. Алиқулов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадалар, айниқса, яхши кўрсаткичларга эришдилар. Мазкур бригадаларда социалистик мажбуриятдагидан ташқари бир неча тонна пахта тайёрланди, маҳсулотнинг таннархи сезиларлик даражада камайтирилди.

— КПСС XXII съезди материаллари, — дейди колхоз бошланғич партия ташкилотининг секретари ўртоқ У. Жумабоев, — пахтакорларимизни янги ғалабаларга чорламоқда. Улар шу кунларда съезд материалларини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Ҳар бир участка ва ҳар бир бригадада съезд материаллари кенг пропаганда қилинаётир. Бу иш колхоз ишлаб чиқаришини яхши билган, етарли тайёргарлиги бўлган кишиларга топшириб қўйилган. Қ. Неъматуллаев, Н. Ўринхўжаев, Т. Турдиматов, Ж. Эдилбоев ва Қ. Йўлдошев ўртоқлар шулар жумласига киради. Улар шу кунларда ўзларига бириктириб қўйилган участка ва бригадаларда съезд материаллари юзасидан қизиқарли лекция, суҳбатлар ўтказишаяпти.

Э. МУСАЕВ.

АГИТАТОРЛАР СЕМИНАРИ

Юқори Чирчиқ. Район партия комитети меҳнаткашлар ўртасида КПСС XXII съезди материалларини пропаганда қилишга жиддий эътибор бермоқда. Яқинда район пропагандистлари ва агитаторларининг семинари бўлиб ўтди. Семинарда «КПСС XXII съезди материалларини пропаганда қилишда пропагандист ва агитаторларнинг вазифалари» ҳақида доклад тингланди.

Шу кунларда район меҳнаткашлари ўртасида КПСС XXII съезди тарихий ҳужжатларини пропаганда қилиш мақсадида 40 дан ортиқ докладчи, лектор ва пропагандистлар иш олиб бормоқда.

«Гулистон», «Коммуна» колхозларидаги кексалар орасида съезд материаллари юзасидан турли темаларда қизиқарли суҳбатлар ва савол-жавоблар ўтказиш қизғин давом этмоқда. Бу ўринда М. Саидов, Ж. Туропов ўртоқлар сингари пропагандистларнинг ишини алоҳида кўрсатиб ўтиш керак.

Ю. БАҲОДИРОВ.

Бир сменага ўтилгач

Тошкентнинг Оқилон маҳалласига бориб, ўнг томонга қайрилишингиз билан савлат тўкиб турган 3 қаватли муҳташам бинога кўзингиз тушади. Унинг кенг ҳовлисида қувноқ болалар яйраб юрган бўлишади. Бу Октябрь районидаги «40-мактаб. Унинг аввалги биноси кўримсизгина, хоналари жуда кам эди. Машғулотлар ҳатто уч сменада ўтказиларди.

Мактаб коллективи, ота-оналар комитети ва мактабни ўз оталиғига олган «Узбекоргэнергиягаз» ташкилоти биргаликда мактаб учун қўшимча бино қуриш ишига киришишди. 159-қурилиш тресги эса жуда қисқа муддат ичида мактабнинг икки қанотига қўшимча бинолар қуриб берди. Ўқувчи ва ота-оналар ташаббуси билан 2 хона, оталик ташкилотининг ёрдами билан 4 хона, қурилиш тресги томонидан қурилган 20 хона—жами 26 синф хонаси фойдаланишга топширилди. Натижада мактабда машғулотлар бир сменага кўчирилди. Яқин кунларда мактабнинг ошхонаси ишга туширилади.

Шунингдек, мактабда ўқувчиларга турли касб ўргатиладиган махсус янги устахоналар, лабораториялар ҳам қурилиб, улар тўла жиҳозланди.

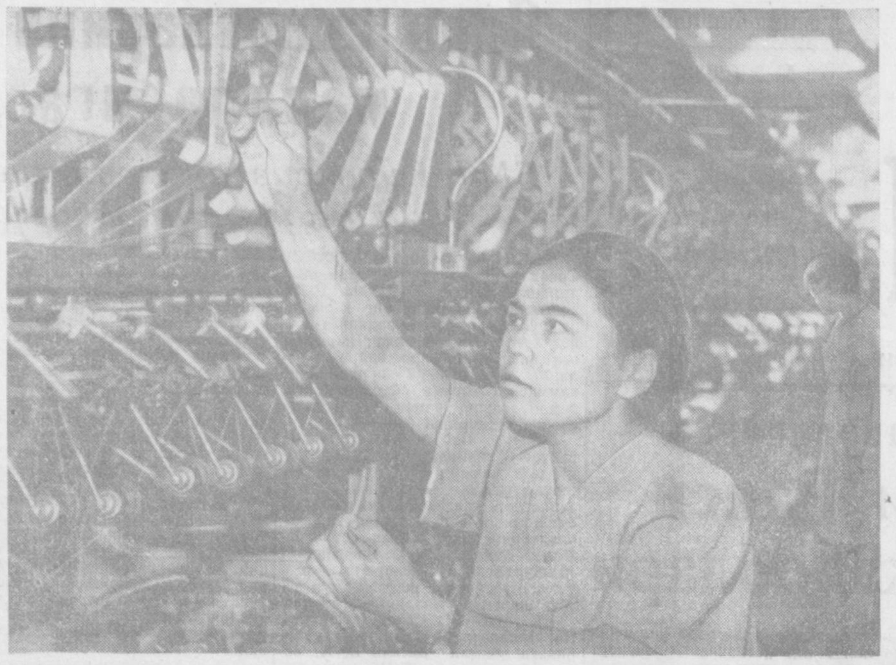

Тошкентдаги ипак-йигирув фабрикасининг ишчиси Матлуба Исамуҳамедова смена топшириқларини мунтазам ортиғи билан адо этиб, нуқул юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқараётир. Суратда ўртоқ М. Исамуҳамедова иш устида.

А. Абалян фотоси.

ЗЎР ҒАЙРАТ БИЛАН

— Янги йилда янги ғалабалар учун!—Тошкентдаги 1-мебель фабрикасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ҳозир ана шу шиор остида меҳнат қилмоқдалар. Ўтган хўжалик йилини пландагидан ташқари 50 минг сўмлик мебель буюмлари ишлаб чиқариш билан якунлаган коллектив янги йилнинг дастлабки кунларида ҳам топшириқни ортиғи билан адо этаяпти, ҳар куни қўшимча равишда анчагина маҳсулот тайёрлаяпти.

Корхонанинг ўртоқ Ф. Фаҳриддинов бошчилик қилаётган коммунистик меҳнат бригадаси пешқадамлик қилаётир. Бригада аъзолари смена топшириқларини 140 процентга етказиб адо этишаяпти. И. Сосикин, Р. Багдасаров, М. Ляпина ўртоқлар сингари ўнлаб мебелчилар нормани бир ярим баравар бажариб, бошқаларга ўрнак бўлишмоқда.

Т. НАЖМИЙ,
«Тошкент ҳақиқати» газетасининг штатсиз мухбири.

Коммунизм қурувчисининг АХЛОҚ КОДЕКСИ

Олий ҳиммат

ЎРНАК ОЛСА АРЗИЙДИ

<>

Мария Петровна эрининг кечикиб қолганидан ҳавотирланиб энди ташқарига чиқмоқчи бўлиб турганида Виктор Васильевичнинг ўзи келиб қолди.

— Ҳаяллаб қолдинг, нима бўлди ўзи,— шошиб сўради Мария Петровна.

—Оббо сен-е, — деди Виктор Васильевич кулиб. — Кечикишимнинг сабаби бор. Гап бундай. Дўстим марҳум Виктор Бабичевни биласан-а. Биз билан бирга ишларди.

— Виктор... Виктор... — аёл трамвай-тролейбус бошқармасида эри билан бирга ишлайдиган кишиларни хаёлидан ўтказди. Эслади. — Ҳа бўлди, бўлди, Николай Афанасевичнинг ўғли-ку. Яқинда қазо қилганди бечора. Хўш, нима бўпти?

—Бугун ўша дўстим турган уйга бир машина тахта келтирдик, — сўзида давом этди ўртоқ Петров. — Уйнинг ёнига айвон қуришмоқчи.

—Нима, Николай Афанасевич оиласи билан кўчиб келадиган бўлибди-ми?

—Йўғ-е, — деди Виктор. — Кўчиб келмоқчи эмас. Уйни бошқармамиз ихтиёрига топширди. Ўртоқ Подгорнов хотини Зоя Петровна билан корхонамизнинг касаба союз комитети номига хат юбориб, «Ўғлимиз Виктор вагон-ремонт заводида ишлаб ёмонлик кўрмади. Аксинча яхши тарбияланди, ҳунар орттирди. Коллективингиз унинг учун чинакам оила бўлиб қолганди. Лекин нима қилайлик, бевақт оламдан ўтди. Бизнинг уй-жойдан қийналадиган еримиз йўқ. Ўзимизнинг квартирамиз ўзимизга етиб ортади. Кўриб турибсизки, биз Викторнинг уйига муҳтож эмасмиз. Йўқ демасангиз, ўша уй корхонангиз ихтиёрида бўлса. Эҳтимол, бу ерда болалар учун ясли очилар. Албатта, бу сизларнинг ишингиз...» деб ёзишибди. Корхонамиздагилар уйни яслига айлантиришни лозим топишди. Биласанми Мария, қўшимча айвон қурилгач, 50 ўринли ясли бўлади. Унга ишчиларнинг болаларини жойлаштирамиз.

—Нақадар олижаноблик, — деди Мария Петровна мамнун бўлиб. —Ғоят ҳимматли кишилар экан.

Ҳа, уларнинг ҳимматларига балли!

Николай Афанасевич Подгорнов ким? Уни бундай қилишига сабаб нима?

Камтар, кишиларга доим ғамхўр Николай Афанасевични Тошкент шаҳар ижроия комитетидагилар жуда яхши билишади, ҳурмат қилишади. Ўртоқ Подгорнов бу ерда шаҳарни ободонлаштириш бошқармасининг бошлиғи бўлиб ишлайди. У, ўз манфаатини ўйламади. Уйнинг бошқаларга фойдаси тегсин деди. Коммунистик онглилик уни шундай олижанобликка ундади.

—Уй яслига ажратилганлигини эшитиб беҳад хурсанд бўлдим, — дейди ўртоқ Подгорнов. Чунки уй тарбия ўчоғига айлантирилаяпти. Энг муҳими, унда коммунизмнинг бўлажак қурувчилари тарбияланади. Шунинг ўзи мен учун катта бахт.

Ҳа, коммунизм қурилиши авж олдирилган ҳозирги вақтда умумхалқ манфаатини кўзлаб ҳимматли иш қилаётган олижаноб кишилар кўп. Улар бу ишлари билан кишиларнинг иззат-ҳурматини қозонмоқдалар.

А. АЛИЕВ.

ИШЧИ МУХБИРЛАР РЕЙДИ

МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШГА ПАНЖА ОРАСИДАН ҚАРАЛМАСИН!

«Ташкентская правда» газетасининг сонларидан бирида пойафзални ремонт қилдирмоқчи бўлган кишининг сарсон-саргардон бўлганлиги ҳақида ҳикоя қилинган эди. Мақолада пойафзал ремонт қилинадиган будкаларнинг жойланиши, усталар кўрсатилган хизмат учун ўзлари томонидан ўзбошимчалик билан ўрнатилган баҳода хизмат ҳақи олишлари ва бошқа кўнгилсиз нарсалар ҳақида гапирилган эди.

Тез орада редакция ўз танқидий мақоласига «5-декабрь» фабрикасининг директори ўртоқ Исломов томонидан имзо чекилган жавобни олди. Пойафзал ремонт қилинадиган будкалар ва устахоналар ана шу кишининг қарамоғидадир. У, кўрсатилган барча фактларнинг тўғрилигини эътироф этиб, бир этикдўздан «воз кечганлигини», ана шу этикдўз фабриканинг ходими эмас, балки хусусий киши эканлигини маълум қилди.

Бироқ шуни айтиш керакки, «5-декабрь» фабрикаси вивескалари остидаги будкаларда ишловчи этикдўзлар хусусий кишилардан жуда кам фарқ қилади. Уларнинг қайси биридан пойафзални ямаб ёки уни мойлаб берганлик учун қанча ҳақ тўлаш керак деган саволга қуйидагича бир хилдаги жавоб олинади:

— Қанча берсангиз ўз ҳимматингизга боғлиқ.

Дарҳақиқат беш ёки 10 тийин тўлашга тўғри келмайди. Туфлига пошна қоқиш гарчи прейскурант бўйича 23 тийин турса ҳам, уни сизга 50 тийиндан камига қоқиб беришмайди.

Тошкентда, айниқса шаҳарнинг марказида юзлаб кичик этикдўзлик будкалари бор. Уларнинг «хўжайинлари» пойафзални ремонт қилиб берганлиги учун ҳеч қандай квитанция беришмайди ва уларнинг «зарур» ремонтдан қанча пул ишлашлари ҳеч кимга маълум эмас. Улар зиёнга ишлайдилар деб бўлмайди, чунки юқоридаги будкалар сони тез кўпайиб бормоқда. Ҳақиқий этикдўзлик устахонасини эса кундузи чироқ билан қидирсангиз ҳам тополмайсиз.

Ўзбекистоннинг пойтахтида маиший хизмат кўрсатиш ҳануз қониқарли йўлга қўйилмаган. Бир миллион аҳолиси бўлган шаҳарда ҳаммаси бўлиб тўртта маиший хизмат кўрсатиш комбинати, тўртта кир ювиш хонаси бор. Октябрь районидаги ҳаммом-кир ювиш комбинати 1956 йилда қурила бошлаган эди ва унинг қачон ишга тушиши маълум эмас.

Кир ювиш хоналарининг хизматидан аҳолининг жуда оз қисми фойдаланади. Бунинг сабаби, шаҳардаги хотин-қизлар кир ювишни жуда яхши кўришлари ва бу ишдан ажралгилари келмаслигида эмас, балки кир ювиш хоналари ёмон ишлаётганлигидадир. Биз шундай бир ҳодисанинг гувоҳи бўлдик.

— Ахир, мен ўз буюмларимни қачон оламан?— ҳаммом-кир ювиш комбинати 3-қабул қилиш пунктининг мудири ўртоқ Чучуйкодан ҳаяжонланиб сўрар эди бир аёл.

— Яна икки-уч кун сабр қилинг, — деб жавоб берди у.— Дазмоллаб улгиролмаяпмиз.

Ха ,ҳеч қачон улгирилмайди! Дазмоллаш цехига кирдик. Ювилган кийим-бошлар атрофга уюб ташланган, тўрт ходим электр плиталарида қизитилаётган дазмоллар билан қуролланиб олишган. Уларнинг ёнгинасида эса бир неча дазмоллаш машинаси турибди, лекин улар ишлатилмаяпти. Сабаб? Шунинг учунки, комбинат раҳбарлари уларни ўрнатиш учун ташвиш тортишлари керак, улар эса ўзларини қийнашга ўрганмаганлар.

Т. Расулев бошчилик қилаётган меҳмонхона-ҳаммомлар трестининг ходимлари аҳолининг кўпчилик қисми уларнинг корхоналари хизматидан бош тортаётганлигидан ташвишланмаётирлар.

Қабул қилиш пунктларининг иш соатлари ҳам кишини ажаблантиради. Одатда улар корхона ва муассасаларда иш куни тугаши билан бир вақтда бекитилади. Кийим-бошни ювиш учун уйга келиб қабул қилиб олиш ва уни заказчиларга келтириб бериш нима учундир жуда секинлик билан одат тусига кирмоқда.

Химчистка фабрикасининг иши меҳнаткашларда жуда кўп норозилик туғдирмоқда. Шаҳарда кийим-бошни тозалаш учун қабул қиладиган 35 та пункт бор ва уларнинг ҳаммаси махсуслаштирилмаган, кичик хоначаларда жойлашган. Ана шу хоначаларда киши уёқ-буёғига айланиши уёқда турсин, ҳатто тозаланган кийим-бошни осиб қўядиган жой ҳам йўқ. Бу ерда пальто ва кўйлакларнинг белбоғи, ҳатто бутунбошлик костюмларнинг йўқолиши одат тусига кирай деб қолган.

Агар рақамларга қараб фикр юритилса, Тошкентда ателье ва кийим тикадиган устахоналар тўла равишда етарли миқдорда: уларнинг сони 44 та. Бироқ уларнинг кўпчилиги жуда кичик устахоналар бўлиб, бир кунда 5 — 10 тадан ортиқ заказ қабул қилолмайди. Ана шу ательеларда заказларни бажариш муддати 45 кун қилиб белгиланган, бироқ одатда бу муддатга риоя қилинмайди. Заказни бажариш вақти кўп ҳолларда икки-уч ой ва ундан ҳам кўпроқ вақтга чўзилади.

Мана, ателье ва устахоналардаги шикоят ва таклифлар дафтарларига нималар ёзилган: «Ателье ходимлари — жуда бепарво кишилар, ўз клиентларининг вақтини аяшмайди...» «Заказ жуда ёмон ва кечиктириб бажарилади» ҳоказо ва ҳоказолар.

Бундан шундай хулоса келиб чиқади, агар сен кийимни тез ва яхши тиктиришни хоҳласанг, шахсий устага бор.

Сизга костюмни тез ремонт қилдириш ва дазмоллатиш зарур бўлиб қолди дейлик. Бунинг иложи йўқ. Шаҳарда бундай пунктлар йўқ. Агар сиз ёмғирда кийилган шляпангизни кенгайтирмоқчи ва тозалаттирмоқчи бўлсангиз ҳам унинг иложидан чиқолмайсиз: шаҳарда бундай устахоналар ҳам йўқ.

Агар сиз деразангизга ойна қўйдирмоқчи, пичоқларингизни чархлатиб олмоқчи бўлсангиз — «Ойна тузатаман!», «Кимнинг пичоғини, қайчисини чархлаб берай!» деб бақирувчи овозни кутишингиз керак.

Буларнинг ҳаммаси — шаҳар ижроия комитети маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси раҳбарларининг бепарволиги ва ношудлигининг тўғридан-тўғри натижасидир.

Биз шаҳар молия бўлимига кириб, Тошкентда неча киши расмий равишда хусусий иш билан шуғулланаётганлиги билан қизиқдик. Бизга қуйидаги рақамларни айтиб беришди: 68 эркак ва хотин-қиз тикувчилик, 55 киши этикдўзлик, 29 киши дурадгорлик билан шуғулланар экан. Аслида эса хусусий иш билан шуғулланувчи кишиларнинг ҳақиқий сони бундан анча кўп. Бундай ҳол Ўзбекистоннинг пойтахтида аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ҳақида чинакамига ғамхўрлик қилинмаётганлиги сабаблигина юз бериши мумкин.

«Правда», «Ташкентская правда» ва «Тошкент ҳақиқати» газеталарининг рейд бригадаси: У. ПЎЛАТОВ — Октябрь революцияси номли заводнинг ишчиси; Ю. МАРТИНЕНКО— 153- қурилиш трестининг дурадгори; К. ТУРСУНОВ — 131- мактабнинг ўқитувчиси; В. ТОЛИПОВ — Ўрта Осиё гидрометеорология илмий-текшириш институтининг ходими; Ю. КОВАЛЕВ — «Ташкентская правда» газетасининг ходими; М. ҒОЗИЕВ — «Тошкент ҳақиқати» газетасининг ходими; С. СОКОЛОВА — «Правда»нинг мухбири.

(«ПРАВДА»нинг 1962 йил 4 январь сони).

ҚИЛМИШИГА ЯРАША

БУНДАН ЎРНАК ОЛИБ БЎЛМАЙДИ

<>

Назми опа тўнғич ўғлини туққанда қавми-қариндош, қўни-қўшни, оиладагиларнинг ҳаммаси, қолаверса ёш онанинг дугоналари беҳад қувонган эдилар. Улар янги меҳмонга узоқ умр ва бахтли ҳаёт тиладилар. Унга Солихжон деб ном қўйилди.

Она ўз ўғлини Ватанга лойиқ фарзанд қилиб тарбиялашга ҳаракат қилди. Йиллар-йилларни қувлашиб ўтиб кетди. Назми опа Зиямуҳамедова ўз ўғли Солихни ўстириб вояга етказди, уйлантириб уйли-жойли қилди.

Бироқ Солих айрим ишёқмас, текин томоқларга қўшилиб, тўғри йўлдан тойди. Оиласига қарамай қўйди, доимий равишда ичишга ўрганди. Онаси, севиб олган хотинини, ука ва сингилларини тутиб урадиган бўлди. Ҳатто уйдаги буюмларни олиб чиқиб сотишга ҳам бориб етди. Кўча-куйда ҳар ким билан муштлашиб кишиларнинг ҳузур-ҳаловатини бузди. Бундан безор бўлган хотини эса икки боласини олиб кетиб қолди.

Ижтимоий фойдали меҳнатдан бош тортгани учун Тошкент шаҳар, Октябрь район «Алоқа» маҳалласида турувчи меҳнаткашларнинг жамоат ҳукмига мувофиқ 1959 йил сентябрь ойида Солих Комилов 2 йил муддат билан Тошкентдан чиқариб юборилди. Орадан 1 йил ўтгач, она меҳри Солихни яна ўз бағрига чақиришга ундади. Назми Зиямуҳамедова ўғлининг ёзган хатларини ўқиб, юраги эзилди. «Ўғлим тузалиб қолганга ўхшайди» деб хаёлидан ўтказди. Она ўғлини муддатидан илгари Тошкентга келтиришни сўраб ариза берди. Унинг аризаси инобатга олинди. Солих Тошкент шаҳрига келтирилди. Лекин кўп ўтмай Солих яна ўша эски одатини қилабошлади, ичкиликка муккасидан кетиб, узоқ вақт ишга кирмай юрди.

Октябрь район милиция бўлими ходимлари ва район ижроия комитетининг ёрдами билан Солих кровать заводига ишга жойлаштирилди. Аммо бу ерда кўп ишламади. Прогул қилгани учун ишдан бўшатилди. Яна у ичкилик, безорилик қилиб санғиб юраверди. Ярим кечалари келиб уйдагилар ва маҳалладагиларнинг жонига тегди, ҳар куни ичиб келиб, уйда жанжал чиқарди. Ҳатто бечора кекса онасини калтаклаб, тишларини синдирди.

Бундай хўрликка чидай олмаган она ўғлини «оқ» қилди, берган тарбиясига рози бўлмай, ўз ўғлига чора кўришни сўраб маҳалла комитетига яна мурожаат қилишга мажбур бўлди. Бу сафар «Алоқа» маҳалласининг меҳнаткашлари, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1961 йил 17 майдаги «Ижтимоий фойдали меҳнатдан бўйин товловчи ва жамият учун зарарли текинхўрларча кун кўрувчи шахсларга қарши курашни кучайтириш тўғрисида»ги фармонига мувофиқ Солихнинг хулқини ўртоқлик судида кўриб чиқиб,, ишни район халқ судига оширдилар. Халқ суди безори Солих Комиловни очиқ суд қилди. Кўпчилик меҳнаткашлар Солих Комиловнинг айбини очиб ташлаб «она розимас — халқ розимас» деб уни қораладилар. Тошкентнинг ҳуснига доғ туширaётган бундай безорига қаттиқ чора кўришни талаб қилдилар. Солих Комилов 5 йил муддатгача Тошкентдан чиқариб юборишга ҳукм қилинди.

М. МАҲКАМОВ.

Адабиётимизнинг партиявийлиги ва халқчиллиги учун

Шонли Коммунистик партиямиз XXII съездида қабул қилинган Программада совет кишиларининг ҳозирги авлоди коммунизм даврида яшайди деб, тантанали равишда эълон қилинди.

Программада бу улуғ жамият бутун совет халқининг — ишчилар синфи, деҳқонлар, интеллигенциянинг зўр меҳнати билан барпо қилинажаги уқтирилиб, барча совет кишилари, шу жумладан адабиёт ва санъат ходимлари коммунизмнинг улуғвор биносини қуришга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишлари зарурлиги алоҳида таъкидланади. Бунинг учун эса ҳар бир санъаткор, энг аввало, совет адабиёти ва санъатининг ижодий методи — социалистик реализмни янада пухта эгаллаши ва халқ оммасини коммунизм биносини қуришга сафарбар этиш кучи ва қудратига эга бўлган ҳақиқий халқчил ва чуқур партиявий асарлар яратиши керак. Бу талаб Программада ҳам, Н. С. Хрущевнинг докладида ҳам, съездда чиқиб сўзлаган машҳур совет адиблари М. А. Шолохов, А. Т. Твардовский, Н. Грибачёв, А. Корнейчук, В. А. Кочетов каби ёзувчиларнинг сўзларида ҳам кўрсатиб ўтилди.

Социалистик реализм методи ёзувчидан. даставвал. халқ билан бирга бўлишни. унинг турмуши, онги ва дунё қарашида юз бераётган ўзгаришларни. уларни қизиқтираётган нарсаларни чуқур билишни, доим шу халқ ва Коммунистик партия манфаатини ҳимоя қилишни, улуғ мақсад йўлида уларга актив ёрдам беришни талаб қилади. Кенг халқ оммасининг коммунизм учун онгли ҳаракатини, бу ҳаракат ва кураш процессида унинг характери, психологияси ва онгида туғилаётган ҳамда шаклланаётган коммунизм кишисига хос фазилатларни, мамлакатимизда инсониятнинг эзгу-нияти бўлган коммунистик жамият қурилишининг улуғвор процессларидаги ижтимоий, сиёсий, иқтисодий ва маданий ўзгаришларни ҳаққоний кўрсатиб бермаган асар социалистик реализм асари бўла олмайди.

Зотан социалистик реализм методининг туб моҳияти ҳам шундаки. у ёзувчидан ҳаётни унинг ҳақиқий ижтимоий мазмунида ҳар томонлама ҳаққоний акс эттиришни, коммунизм ғалабаси учун онгли ва изчил равишда кураш олиб боришни. ҳаётни коммунизм идеаллари нуқтаи назаридан баҳолашни талаб қилади. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Марказий Комитети СССР ёзувчиларининг учинчи съездига юборган табрик хатида «давримизнинг асосий мазмунини. жамиятнинг коммунизм сари бораётганлигини ҳаққоний ва тарихан конкрет равишда очиб берувчи социалистик реализмнинг ижодий принциплари мустаҳкам, самарали эканлигини турмушнинг ўзи яққол исботлаб кўрсатиб бераётганлиги» таъкидланади. Демак социалистик реализм методига берилган бу баҳодан яққол кўриниб турибдики, социалистик реализм ҳаққонийлик, коммунистик ғоявийлик, халқчиллик принципларини ўз ичига олади ва халқ оммасининг ҳаёти ва кураши билан узвий алоқада бўлишни, илғор коммунистик идеалларни ифодалашни талаб қилади. Ҳаётни унинг революцион ҳаракатида ҳаққоний акс эттира олмаган. ундаги илғор, бош тенденцияларни, замонанинг муҳим масалалари ва хусусиятларини кўрсата олмаган асар коммунизмнинг ҳар томонлама. гармоник тарзда ўсган қурувчиларини тарбиялашда ва умуман коммунистик жамият қуриш ишида халқ ва партияга самарали ёрдам бера олмайди.

Ёзувчи халқ тақдирини, халқнинг олға томон қилаётган тарихий ҳаракатини, унинг нима билан, қандай мақсад-орзу билан нафас олаётганини ва унинг руҳида, онгида қандай ўзгаришлар юз бераётганини бадиий кўрсатиш орқалигина, турмушдаги, воқеликдаги энг муҳим, аҳамиятли моментлар, ўзгаришлар ва илғор тенденцияларни ҳаққоний очиб бериш орқалигина замонавийликка эришиши мумкин. Партиямиз Программасида социалистик реализм адабиётининг бош йўли ҳам даврнинг, замонанинг илғор ҳодисалари ва тенденцияларини акс эттиришдан, жамиятда ва кишилар ҳаётида юз бераётган туб ўзгаришлар, муҳим ва улкан процессларни очиб беришдан иборат эканлиги алоҳида таъкидланади.

«Адабиёт ва санъатни ривожлантиришдаги бош йўл, — дейилади Программада, — **халқ турмуши билан алоқани мустаҳкамлашдан, социалистик воқеликнинг бойликлари ва ранг-баранг томонларини ҳаққоний ва юксак бадиий равишда акс эттиришдан, янги, чинакам коммунистик воқеликни илҳом билан ва яққол гавдалантиришдан ҳамда жамиятнинг олға ҳаракат қилишига тўсқинлик қилувчи ҳамма нарсани фош этиб боришдан иборат».**

Бу ажойиб сўзларда совет адабиёти ва санъатининг катта тараққиёт йўли билан бирга, асосий йўналиши ҳам, темаси, материали ва қаҳрамонлари ҳам, воқеликдаги ижобий ва салбий томонларга муносабати ҳам, унинг халқчиллик, гуманистик характери ва романтик кучи ҳам равшан белгилаб берилган.

Коммунизм тенденцияси битта-иккита нарсада эмас, балки бутун илғор совет воқелигида, совет кишиларининг коммунизм жамиятини қуриш йўлида бошлаб юборган кенг кўламдаги фаолиятида кўринади. Лекин адабиёт марказида доим халқ оммаси, ишчи ва деҳқонлар, барча совет кишиларининг ҳаёти, меҳнати ва ижоди, улуғ жамият учун кураши — қисқаси давримизнинг улкан воқеалари ва ҳозирги кун процесслари туриши керак. Бунинг боиси шундаки, совет воқелигидаги илғор, характерли, ҳал қилувчи ва катта тарихий аҳамиятга эга бўлган, миллионлаб халқ оммаси ва жамият тақдирига боғлиқ бўлган муҳим томонларни кўрсатиб берган асарининг тарбиявий кучи ҳам катта бўлади. Партиямиз ёзувчиларнинг асосий эътиборини совет воқелигидаги, совет кишилари турмушидаги ижобий моментларни кўрсатишга. совет жамиятининг коммунизм томон собит қадамлар билан кетаётганини ва социализмни муваффақият билан барпо қилиб, коммунизм қуриш ишига астойдил бел боғлаган замондошларимиз образларини яратишга қаратди. Чунки турмушдаги мана шу ижобий янги ва прогрессив жиҳатларнинг ҳаммаси социалистик жамиятнинг барқ уриб ривожланиб бораётган воқелигидаги асосий жиҳатлардир.

Шу билан бирга социалистик реализм методи ҳаётдаги, воқеликдаги салбий томонларга — совет жамияти тараққиётига, совет кишиларининг мардона ҳаракатига тўсқинлик қилувчи, халақит берувчи эски. умри тугаган нарсаларга қарши кескин кураш олиб боришни ҳам талаб қилади. Программада ҳам «жамиятнинг олға ҳаракат қилишига тўсқинлик қилувчи нарсани фош этиб бориш». «буржуа қарашлари ва ахлоқининг сарқитларини батамом тугатиш» зарурлиги алоҳида таъкидлаб ўтилади. Ёзувчилар ҳаётдаги тўсиқларни, баъзи бир кишилар онги ва характеридаги адолатсизлик, текинхўрлик, виждонсизлик, мансабпарастлик, бюрократизм каби иллатларни сатира ўти билан куйдириб. ўртоқ Н. С. Хрущев айтганидек «коммунизм қуриш учун курашда йўлни тозалаб беришлари» керак. Зотан сатиранинг совет жамиятидаги ижтимоий роли ҳам худди мана шу.

Бу социалистик реализм адабиётининг гуманистик характеридан келиб чиқади. Совет адабиёти меҳнаткашлар оммасининг туб ижтимоий манфаатини ва ҳуқуқини ҳимоя қилади, инсон деган номни ҳамма миллатлар ва халқларга уларнинг ирқи, дини. терисининг ранги ва бошқа томонларидан қатъий назар, тенг деб қарайди ва миллатларнинг ижтимоий-сиёсий тенглигини, халқларнинг ҳар қандай зулм, эксплуатациядан озод бўлишини ва дўстона яшашини ёқлайди, уларнинг тинчлик, озодлик, прогресс ва социализм учун курашини қўллаб-қувватлайди. Бу Программада ўз аксини топгандир. «...коммунизм кишилар учун қурилади». коммунизм «ҳаммага мўл-кўлчилик ва қувноқ турмуш бағишлайди» дейилади унда.

(ДАВОМИ УЧИНЧИ БЕТДА).

☆ ☆

Зуфнун Жўраев Тошкент электроизолятор заводига ишга келганига эндигина икки йил бўлди. Бу қисқа давр ичида у штамповкачилик касбини эгаллаб, корхонанинг илғор ишчилари сафидан ўрин олди. Шу кунларда З. Жўраев кунлик топшириқларини 120 процентдан адо этиб, юқори сифатли маҳсулот тайёрламоқда. У политехника институти кимё-технология факультетида сиртдан ўқиб, билимини оширмоқда. Суратда: З. Жўраев иш устида.

А. Абалян фотоси.

☆ ☆

ПУХТА ЗАМИН ТАЙЁРЛАНМОҚДА

Янгиер районидаги илғор хўжаликларнинг пахтакорлари шу кеча-кундузда 1962 йил мўл ҳосили учун пухта замин тайёрламоқдалар. Буни, айниқса, районда йирик хўжалик ҳисобланган «Коммунизм» колхозида яққол кўриш мумкин. Бу ерда далаларни шудгорлаш, яхоб суви бериш ва ернинг шўрини ювиш ишларини барвақт ва сифатли ўтказишга алоҳида эътибор берилаяпти. Колхозда ҳозиргача 2800 гектар ер сифатли шудгорлаб қўйилди.

Колхознинг ўртоқ Қ. Маҳкамов бошчилик қилаётган 5-участкасида 1959 йил кузида шудгорлаш ишлари анча кечиктириб юборилган эди. Натижада 1960 йилда бу участкадан гектар бошига атиги 23 центнердан ҳосил кўтарди. Пахтакорлар давлатдан анча қарздор бўлиб қолдилар. Бу нарса участка пахтакорлари учун аччиқ сабоқ бўлди. Улар йўл қўйилган камчиликлардан тегишли хулосалар чиқариб олдилар. Ўтган йилнинг кузида барча пахта майдонлари сифатли қилиб шудгорлаб қўйилди, шўр ерлар яхшилаб ювилди. Бу яхши натижа берди. Участканинг пахта далаларида ўтган йил кишини қувонтирадиган даражада мўл ҳосил етиштирилди. Пахтакорлар ҳар гектар ердан 32 центнердан «оқ олтин» ҳосили йиғиштириб олиб, ўз сўзларининг устидан чиқдилар.

Ҳозир бу участкада бу йил мўл ҳосил етиштириш учун қизғин тайёргарлик кўрилаяпти. Эрта баҳорда чигит экилиши керак бўлган 480 гектар ернинг ҳаммаси сифатли қилиб ҳайдаб қўйилди. Шудгор олдидан ҳар гектар ерга 160 килограммдан суперфосфат ва кўп миқдорда гўнг солинди. Кузги-қишки ишларни амалга оширишда тракторчилардан К. Тоғаев, Д. Халилов, Т. Холбоев ўртоқлар, айниқса, ғайрат қилишаяпти.

— Пахтакорларимиз, — дейди ўртоқ Маҳкамов, — КПСС XXII съезди белгилаб берган вазифаларни бажариш учун ҳозирданоқ амалий ишга киришдилар, келгуси йили ҳар гектар ердан кам деганда 35 центнердан «оқ олтин» ҳосили етиштиришга маҳкам бел боғладилар.

Колхознинг ўртоқ Қ. Суяров бошлиқ юқори ҳосилли бригадасида ҳам шудгорлаш ишлари тугалланди.

Райондаги 3-«Боёвут» совхозининг 5-бўлими пахтакорлари бу йил гектар бошига 31 центнердан ҳосил кўтариб, ўз сўзларининг устидан чиқдилар. Ҳозир бўлимнинг ҳамма бригадаларида кузги-қишки ишлар авж олдириб юборилди. Шудгорлаш плани бажарилиш арафасида турибди. Далаларга яхоб суви бериш ҳам бошлаб юборилди. Шунингдек совхознинг ўртоқ Н. Мирзахўжаев бошлиқ бригадасида ҳам шудгорлаш ишлари қизиб кетди.

И. УММАТОВ, Ҳ. ХОЛИҚОВ, Ж. ҚИРҒИЗБОЕВ, А. ҚУЛБЕКОВ, Х. МАМАНАЗАРОВ.

Минерал ўғитлар вилт касалини йўқотади

Ўсимликларни қўриқлаш илмий тадқиқот институти вилт лабораториясининг ходимларидан И. Кичанова, Т. Суфижонов ва бошқалар муҳим бир хулосага келдилар. Улар ғўзада бу касалликнинг пайдо бўлиши шароитини ўрганиб, агар азот ва фосфор ўғитлари ерни ҳайдаш олдидан ёки чигит экканда солинса, ғўзаларда вилт касаллиги икки баравар камроқ пайдо бўлишини аниқладилар. Одатда эса ўғитлар чигит униб чиққандан кейин, қатор ораларини ишлаш вақтида солинади.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги минерал ўғитларни солиш муддатлари тўғрисида махсус инструкция ишлаб чиқди. Янги методдан кенг фойдаланиш пахтакорларга далаларнинг унумдорлигини анча ошириш имконини беради. (ЎзТАГ).

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Химия институтининг лабораторияларида янги моддаларнинг химиявий ҳоссалари пухта ўрганилмоқда. Шунинг учун ҳам лабораторияларда доим иш қизғин. Суратдаги бу дугоналар ҳам янги олинган химиявий модданинг ҳоссаларини кўздан кечиришмоқда. Илмий ходим Т. Одилова (ўнгда) Тошкент политехника институти химия-технология факультетининг биринчи курс студенткаси Л. Назаровага модданинг олиниши ҳақида тушунча бермоқда.

А. Абалян фотоси.

Канон ҳам, пахта ҳам, гўшт ҳам мўл бўлади

КПССнинг XXII тарихий съезди қарорларидан руҳланган колхозимиз аъзолари ва мутахассислари мамлакатимизда коммунизм қуришнинг буюк Программасини амалга ошириш учун ўзларининг бутун куч ва ғайратларини сафарбар қиладилар. Улар бу умумхалқ ишига канон, шунингдек пахта, маккажўхоридан мўл ҳосил етиштириш ва шу билан бирга гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотларини узлуксиз кўпайтириб бориш билан ҳисса қўшишга отландилар.

Етти йилликнинг учинчи йилида, биз, давлатга пландаги 32000 тонна ўрнига 40 минг 782 тонна канон пояси сотиб, планни 130 процент бажардик. Ҳар гектаридан 179 центнердан канон пояси олинди. Шунингдек биз ҳар гектар ердан пландаги 3 центнер ўрнига 4,3 центнердан — жами 190 тонна канон уруғи олдик. Давлатга пландаги 1350 тонна ўрнига 2078 тонна пахта сотилди. Колхозда ҳар гектаридан олинган пахта ҳосили 39,3 центнерданга етди. Давлатга пахта сотиш плани 164 процент бажарилди.

Ҳозирги пайтда колхозимиз аъзолари бу йил пахтадан ва бошқа экинлардан мўл ҳосил етиштириш учун пухта замин ҳозирламоқдалар. 5 минг гектардан ортиқ майдон тўла шудгорлаб қўйилди. Ҳайдаш олдидан ерга маҳаллий ва минерал ўғит солинди.

Чорвадорларимиз ҳам йилни муваффақиятли якунладилар. Барча турдаги чорва молларининг туёғини кўпайтириш плани бажарилди. Давлатга чорвачилик маҳсулотлари сотиш планлари ҳам муваффақиятли адо этилди. Жумладан, гўшт сотиш плани 100,7 процент, тухум — 111.16 процент, жун — 101,7 процент бажарилди. Шунингдек 850 тонна сут сотиш юзасидан белгиланган план ҳам бажарилди.

Йилни яхши кўрсаткичлар билан якунлаётган чорвадорларимиз етти йилликнинг тўртинчи йилида янги муваффақиятларни қўлга киритиш учун қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Улар биринчи кварталнинг охирига қадар давлатга гўшт сотиш ярим йиллик планини бажаришга аҳд қилдилар. 1962 йилнинг биринчи апрелига қадар давлатга 80 тонна (ярим йиллик план миқдорида) гўшт сотиш учун, биз 750 бош чўчқа, 300 бош майда шохли қорамол ва 50 бош йирик шохли қорамолни бўрдоқига боқиш учун қўйдик. Январда давлатга сотиш учун эса чўчқалар ҳозирнинг ўзидаёқ боқувга қўйилди. Ҳар бир чўчқанинг ўртача оғирлиги 90 килограммга етади. Шунда 36 тонна чўчқа гўшти сотиш имкониятига эга бўламиз. Февраль ва март ойларида эса яна давлатга 31,5 тонна чўчқа гўшти, 12 тонна қўй гўшти ва 12,5 тонна мол гўшти топширамиз.

Ҳеч бир шубҳа йўқки, колхозимиз чорвадорлари ўз сўзларининг устидан чиқадилар ва чорвачиликни кескин ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш юзасидан бошланган курашга муносиб ҳисса қўшадилар.

ШИН ДЕН ДИК,
Қуйи Чирчиқ районидаги Димитров номли колхоз раиси.

Ҳамма майдон шудгор қилинди

Чиноз районидаги Ленин номли колхоз аъзолари далада қолган ҳосилни тўла-тўкис йиғиб-териб олишлари биланоқ ерларни шудгорлашга киришган эдилар. Мана, энди мавжуд 950 гектар майдоннинг ҳаммаси сифатли шудгордан чиқарилди.

Колхозчилар, айниқса, Расул Саримсоқов ва Билла Қосимов ўртоқлар сингари механизаторлардан миннатдор бўлмоқдалар. Бу икки механизаторнинг ҳар бири 300 гектардан ерни шудгор қилди.

Колхозда далаларга гўнг ташиб чиқариш жадал олиб борилмоқда. Бу ишга икки машина ва бешта арава жалб этилган. Шофёрлардан Шукур Ҳусанов, Жамол Даминов ўртоқлар кунига 6—8 машинадан гўнг ташимоқдалар. Маҳаллий ўғит ташиш ишида аравакашлардан Т. Сарибоев, Т. Эргашев, И. Шарипов ўртоқлар ҳаммага намуна кўрсатмоқдалар. Уларнинг фидокорона меҳнати туфайли колхозда ҳозиргача беш юз тоннага яқин гўнг далаларга чиқарилди.

Т. ИМОМОВ.

Уч комбинат газ билан ишлаётир

ЧИРЧИҚ, 3 январь. (ЎзТАГ). Юқори ҳароратда эрийдиган ва иссиққа бардош берадиган металлар Ўзбекистон комбинати цехларининг печларида Бухоро газининг зангори алангаси ловулламоқда.

— Корхонанинг қаттиқ ёқилғидан табиий газ билан ишлашга кўчирилганлиги йил сайин юз минг сўмдан кўпроқ маблағ тежаб қолишимизга имкон беради, — деди комбинат бош инженери В. А. Попов ЎзТАГ мухбири билан суҳбатда. — Бир текис температура режимини сақлаш ҳисобига ишлаб чиқариладиган маҳсулотнинг сифати кескин суратда яхшиланади.

Юқори ҳароратда эрийдиган ва иссиққа бардош берадиган металлар комбинати Чирчиқда «зангори ёқилғи» билан таъминланган учинчи корхонадир. Ҳозирги вақтда Электрохимия комбинати ва «Ўзбекхиммаш» заводи ҳам Бухоро гази билан ишламоқда.

Металлурглар учун

«Подъёмник» заводининг конструкторлари янги йилда кон — металлургия комбинатлари учун траверзли кўприкли электр крани проектини тузишга киришдилар.

Янги агрегат бир илгак билан 10 тонна юкни ёки икки илгак билан ҳар қайсисида 5 тоннадан юкни кўтара олади.

Завод коллективи етти йилликнинг тўртинчи йилида Қозоғистон ва Арманистон металлурглари учун олтита ана шундай кран ишлаб чиқаради. (ЎзТАГ).

КИЧИК ФЕЛЬЕТОН

АЖАБ САВДОЛАР...

Фойда ёки текин пул деса ўзини томдан ташлайдиган одамлар ҳам чиқиб қолди.

Қуйилиқ посёлкасига отнинг қашқасидай танилган Исмоил Юсупов билан Абрам Иосифович Заманскийлар фойда олиш учун бир неча марта ўзларини томдан, ҳатто тўрт қаватлик уйга қоқилган шиферларнинг устидан ташлашди. Уларнинг ҳеч бир жойи лат егани йўқ, аксинча аввалгидек керилиб юришибди. Шуниси қизиқки, булар кимнинг томидан ташлашса, ўша кишининг томи шифер билан ёпилиб қолади қўяди. Ёқангни ушлаб, ажаб савдолар, ажаб савдолар, дейсан киши. Ёки бўлмаса буларни кўзбойловчиликдан ҳам хабарлари бормикан, дейсан ўзинга-ўзинг.

Бунинг сири шундай: туя ютса думини кўрсатмайдиган Исмоил 1961 йилнинг бошларида область ижроия комитетининг саноат бошқармасига қарашли «Металло-фурнитур» заводидаги шифер тайёрлаш цехининг бошлиғи қилиб тайинланди. Шундан кейин у фойда келадиган томондан кўзини узмай қўйди. Цех омборчиси Заманский ҳам фойда излашда Исмоилдан ортда қолса, қулоғини кесмоқчи бўлиб юрарди. Бу икки фойдахўр фойда йўлида игнанинг кўзидан филни ўтказишга ҳам қодир эди. Айниқса, область саноат бошқармаси томонидан цехга якка шахслар ва корхоналар учун ўз материалларидан шифер ясаб бериш иши юклатилганидан кейин уларнинг тўрт томонидан ҳам фойда келадиган бўлиб қолди. Улар юзингда кўзинг борми дейишмай, кишилардан ҳар бир шифер учун 7 килограмм 200 грамм цемент ва 36 тийиндан нақд пул олишаверди. Масалан, Қуйилиқ посёлкасидаги Горький кўча, 99-уйда турувчи Турғун Исмоиловдан 4 тонна цемент олишиб, 500 дона шифер беришган.

Кишилардан тўпланган ортиқча цементлар ҳисобидан 4700 дона шиферни Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг аъзоси Асан Утегенов орқали Тоғаймурод Турсунбоев, Ким Сен-Ен, Ким Роман, Ким Сергей, Пак Игнатий, Эн-Дья-Юрларга ҳар бир донасини бир сўм қирқ тийиндан сотишади. Бундан чиққан фойданинг 3995 сўмини Юсупов, 1786 сўмини Заманский чўнтакларига солишиб, «туя кўрдингми, йўқ» деб турышаверади.

Ош пиширса тутинини чиқармайдиган бу икки фойдахўр энди «шифер оласизларми?» деб харидор излаб юришмасдан, ўтирган жойларида зимдан иш битириш йўлига ўтиб олишди. Улар Қуйилиқ посёлкасидаги Суворов кўча, 152-уйда турувчи Тиллабой Маҳкамов билан енг ичида танишишди-да, текин тушган шиферларни бир четдан сув қилабошлашди. Тиллабой фойдахўрлардан 303899, 303900 номерли квитанциялар билан олган 400 дона шиферни ўз қўшнилари Ашурали, Усмонали ва Омонбой деганларга ҳар бирини бир сўм қирқ тийиндан пуллаб беради.

Хуллас, «Политотдел» колхозидан Асан Утегенов, Қуйилиқдан Тиллабой Маҳкамовлар Юсупов ва Заманскийларга «холис» хизмат қилишади. Буларнинг «холис» хизматлари учун фойдахўрлар донаси 43 тийиндан 220 дона шиферни оширишади.

Шиферфурушларнинг бунақанги куракда турмайдиган хурмача қилиқларини санайверсак, ҳали жуда кўп. Яхшиси шу ерда тўхтатиб, хулосага кўчайлик.

Фойдахўр шиферфурушлар жиноят қилаётганларида бир неча марта қўлга тушсалар ҳам, ҳеч гап бўлмай турибди. Негадир Оржоникидзе район прокуратурасининг ходимлари текширишни кетга суриб келишмоқда. Ишнинг пайсалга солинишига ҳамма ҳам ҳайрон бўлиб турибди. Ҳа, ҳақиқатдан ҳам қизиқ. Ишқилиб, прокуратурадаги ўртоқлар шиферфурушларнинг жиноий ишларини фош қилишни унутиб юбормасалар бўлгани.

О. ҚЎЧҚОРБЕКОВ,
Ҳ. УЗОҚОВ.

ЯНГИ КИТОБЛАР

«СССР АҲОЛИСИ»

СССР Давлат сиёсий адабиёт нашриёти яқинда П. Г. Подьячихнинг «СССР аҳолиси» китобини нашр этди. Унда 1959 йили ўтказилган аҳоли рўйхати якунлари умумлаштирилган. Рўйхат маълумотларига кўра, СССР аҳолисининг сони 1959 йил 15 январда 208 миллион 827 минг кишини ташкил этган. Бу — дунё аҳолиси сонининг 7,3 процентини, социалистик мамлакатлар аҳолисининг эса 21 процентини ташкил қилади. 1939—1959 йиллар давомида мамлакатимизда аҳоли сони, Улуғ Ватан уруши давридаги йўқотишларга қарамай 18 миллион кишига кўпайган. Совет мамлакати 1000 кишига ҳисоблаганда туғилиш сони жиҳатидан жаҳонда биринчи ўринда туради. Вафот қилганлар сони революциядан олдинги даврга нисбатан 4.2 марта, Улуғ Ватан урушидан олдинги даврга нисбатан эса 2,5 марта камайган.

Китобда булардан ташқари аҳолининг ёш структураси ва жинсий составига оид, иттифоқчи республикалар, область ва ўлкалар аҳолисининг сонини билдирувчи маълумотлар, аҳолининг миллий, ижтимоий состави ҳақидаги, шаҳар ва қишлоқ аҳолиси сонининг ўзгариши каби қизиқарли масалаларга бағишланган боблар бор. Китобхон бизда саводсизликнинг батамом тугатилганлиги, ақлий меҳнат билан жисмоний меҳнат ўртасидаги фарқнинг йўқолиб бораётганлиги, янги касб эгаларининг пайдо бўлаётганлиги каби фактлар билан танишади.

«СССР аҳолиси» китоби пропагандистлар, агитаторлар, ўқитувчилар ва студентлар учун муҳим қўлланмадир.

ГИГАНТ ҚУРИЛИШЛАР АЛЬБОМИ

КПСС XXII съезди коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш учун яқин йигирма йил ичида СССР халқ хўжалигига тахминан икки триллион сўм маблағ сарфлаш лозимлигини кўрсатди. Яқинда СССР Давлат сиёсий адабиёт нашриёти ана шу маблағлар ҳисобидан қад кўтарувчи гигант қурилишларни кўрсатувчи «Қурилиш экономикаси» деган альбомни босмадан чиқарди. Альбом қурилиш экономикаси курси программаси талабларига мослаштирилган бўлиб, унда 21 та плакат бор.

Китобдаги СССРда турар-жой қурилиши масалаларига доир диаграммалар, рангли расмлар, схема ва рақамлар ҳозирги фаровон турмушимизни яққол кўрсатади. 1918-1928 йилларда қурилиш-монтаж ишларига сарфланган маблағларнинг ҳажми 1,8 миллиард сўмни ташкил қилган бўлса, 1956-1960 йилларда бу рақам 75.2 миллиард сўмга етди. Халқ хўжалигига сарфланган капитал маблағлар 1959 йилда 1929 йилдагига нисбатан 36 марта кўпайди. Шу давр ичида Америка Қўшма Штатларида эса капитал маблағлар сарфи икки баравар кўпайган холос.

Альбомда қурилишларда меҳнат унумдорлигининг ошиб боришини кўрсатувчи диаграммалар ҳам бор. Уларнинг бирида кўрсатилишича, меҳнат унумдорлиги 1960 йилда 1940 йилга нисбатан 2,7 марта ошган.

Альбом пропагандист ва агитаторлар ҳамда қурилиш экономикасини ўрганувчилар учун қимматли материаллар беради.

Ҳ. СОБИРОВ,
иқтисод фанлари кандидати.

АДАБИЁТИМИЗНИНГ ПАРТИЯВИЙЛИГИ ВА ХАЛҚЧИЛЛИГИ УЧУН

(БОШИ ИККИНЧИ БЕТДА)

Программада коммунизм қурувчи совет кишиларининг ахлоқий принципларидан бири сифатида «кишилар ўртасида инсонпарварлик муносабатлари ва ўзаро ҳурмат: киши кишига дўст, ўртоқ ва биродар», «ҳамма мамлакат меҳнаткашлари билан, ҳамма халқлар билан қардошларча бирдамлик» каби фазилатлар кўрсатиб ўтилади. Программада идеология соҳасида ишловчиларнинг эътибори яна бир муҳим томонга — совет халқи ватанпарварлигидаги янги томонга тортилади. Бу янги томон шундан иборатки, **«жаҳон социализм системаси вужудга келиши билан социалистик жамият гражданларининг ватанпарварлиги ўз Ватанига, социалистик мамлакатларнинг бутун дўстона оиласига содиқ ва фидокор бўлишда гавдаланади. Социалистик ватанпарварлик ва социалистик интернационализм ишчилар синфи билан пролетарларча бирдамликни узвий равишда ўз ичига олади».**

Бу деган сўз бизнинг бадиий асарларимиз марказида меҳнаткашлар оммаси туриши, уларнинг меҳнати, куч-қудрати, маънавий бойлиги кўрсатилиши, уларнинг ҳақ-ҳуқуқи ҳимоя қилиниши керак демакдир; социалистик лагерь халқлар ўртасидаги қардошлик ва уларни жаҳон меҳнаткашлари билан узвий боғловчи ғоявий иплар чуқурроқ очиб берилиши керак демакдир; бу деган сўз инсонни камситувчи, хўрловчи ва ўлдирувчи ҳар қандай кучни, айниқса, меҳнаткашларни зулукдек сўраётган ва қарам мамлакатлар халқларини талон-торож қилаётган империалистларнинг бутун разил кирдикорларини фош қилиб ташлаш демакдир.

Программа санъаткорларга ҳаётни ёппасига ва тўхтовсиз ҳаракатда, ўзгаришда акс эттиришнинг бебаҳо имкониятларини кўрсатиб берди. Унда ҳозирги халқаро аҳвол, жаҳон социалистик системаси, жаҳон капитализмининг кризиси, ишчилар синфининг халқаро революцион ҳаракати, миллий-озодлик ҳаракатлари ва мамлакатимизда коммунистик жамият қуриш имкониятлари, йўл-йўриқлари ва аниқ муддатлари равшан кўрсатиб берилганки, бу сўз санъаткорларига воқеликни революцион тараққиётда кўрсатиш учун жуда катта қулайлик туғдиради. Улар кеча ва бугуннигина эмас, балки шу билан бирга эртани, яқин келажакни кўрсатишга ҳам алоҳида эътибор беришлари лозим. Улар ижтимоий ҳаётда, совет воқелигимизда ва шунингдек жаҳон халқлари ҳаракатидаги асосий, муҳим процесслар ва тенденцияларни, уларнинг келиб чиқиши, тараққиёти, кетаётган йўли ва борадиган нуқтасини ёритиб беришлари даркор.

Совет кишилари ана шу келажак орзуси билан нафас олмоқдалар, унинг учун яшамоқдалар ва меҳнат қилмоқдалар. Шунинг учун ҳам одамларимиздаги ва совет воқелигимиздаги романтика адабиётда ўзининг тўла-тўкис инъикосини топмоғи керак, халқимизнинг буюк қаҳрамонликлари ва буюк ишлари, ҳаётдаги юксак моментлар, революцион кураш ва ижодий меҳнат пафоси, совет кишиларининг буюк орзулари ва шу орзуларини амалга ошириш учун интилишлари, коммунистик жамият қуриш романтикаси, гўзаллиги ва совет жамиятимизнинг олға томон ғолибона ҳаракати, порлоқ эртаси чуқур акс этиши керак.

Социалистик реализм методи ҳар бир совет ёзувчисидан чуқур партиявий позицияда мустаҳкам туриб, партиянинг ҳамма соҳадаги сиёсати, йўли, программа ва мақсади учун, халқнинг бахт-саодати, орзу-умиди, бахтиёр келажаги учун актив ва онгли кураш олиб боришни талаб қилади. Турмушни, воқеликни коммунистик партия позициясида туриб ёритиш, уларни марксизм-ленинизм назарияси нуқтаи назаридан баҳолаш, партиянинг сиёсати ва сиёсий йўли учун, халқ манфаати ва коммунизм идеаллари учун кураш — совет адабиётининг асосий фазилати, маъноси ва йўналиши бўлиб, бу йўлни улуғ Ленин чизиб берган эди. В. И. Ленин партиявийликни ёзувчининг «очиқдан-очиқ пролетариат» билан, яъни ишчилар синфи ва умуман меҳнаткашларнинг иши, кураши билан боғланишда, бутун ҳаёти ва ижодини социализм учун сафарбар этишда кўрди. Партиямиз совет адабиёти ва санъатининг ленинча партиявийлиги ва халқчиллиги учун доим курашиб келди ва курашиб келмоқда. Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг «Адабиёт ва санъатнинг халқ ҳаёти билан алоқасини мустаҳкамлайлик», «Адабиёт ва санъатнинг янги муваффақиятлари сари» каби тарихий мақолаларида адабиётнинг партиявийлик принципи чуқур таҳлил қилинади ва очиб берилади. «Аввало, бадиий ижодда партиявий бўлиш, — дейди ўртоқ Н. С. Хрушчев, — бу коммунизм учун, коммунистик партия сиёсатини турмушга тадбиқ этиш учун, халқ иши учун курашдек улуғ ишга ўзини, ўз кучларини, ўз истеъдодини бағишлаш демакдир. Масаланинг моҳияти бировнинг партия билети бор ёки йўқлигида эмас, балки ана шундадир».

Демак партиявийлик ёзувчига ҳаётга чуқурроқ кириб боришда, бутун эътиборини ундаги муҳим ва актуал масалаларга, халқ тақдири ва халқнинг ижтимоий-сиёсий аҳволига қаратишда ва коммунистик партия ишига актив кўмаклашишда чексиз имконият туғдиради. Партиявийлик ёзувчининг ижоди ёки талантини чегаралаб қўймайди, аксинча уни тўғри йўлга — халқ манфаатини ҳимоя қилиш, партия идеаллари учун курашиш, замон учун хизмат қилиш сари йўллаб, сафарбар қилиб туради.

Коммунистик партия ғояси ва сиёсати, унинг йўли ва мақсади совет халқининг туб манфаатидан келиб чиқади. «Партия халқ учун яшайди, халққа хизмат қилишни ўз фаолиятининг маъноси деб билади», деб таъкидланади Программада. «Коммунистик партия сиёсатида, — дейди ўртоқ Н. С. Хрушчев, — инсониятнинг энг олижаноб идеаллари мужассамлангандир. Уни энг инсоний сиёсат деб аташ мумкин. Партиямиз учун совет кишилари тўғрисида, уларнинг фаровонлиги, бахт-саодати, жисмоний ва маънавий кучларини равнақ эттириш тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилишдан кўра юксакроқ мақсад йўқ. Ғоявий жиҳатдан партия билан, унинг инсониятнинг ана шу улуғвор идеаллари ва мақсадларини рўёбга чиқариш учун олиб бораётган кураши билан бирикиб кетган санъаткоргина юксак ижодга эришиши ва халқнинг эътирофига сазовор бўлиши мумкин».

Санъаткор қанча чуқур партиявий бўлса, у шунча халқчил бўлади. Социалистик реализм адабиётида партиявийлик билан халқчиллик ўзаро узвий бирикиб кетган. Чунки коммунистик партиянинг халқ манфаатидан бошқа манфаати йўқ, партиямизнинг бутун ақл-идроки, бутун интилиши ва кураши халқни бахт-саодатли қилишга, уларни коммунистик жамиятга олиб боришга қаратилгандир. Аввало партиявийлик ва халқчиллик деган тушунчаларни бир-бирига қарама-қарши қилиб қўйиш ярамайди. Совет социалистик жамиятининг кучи Коммунистик партия билан халқнинг бирлигидадир. Халқнинг туб манфаатларини ифодаловчи Коммунистик партиянинг сиёсати совет ижтимоий ва давлат тузумининг ҳаётий негизидир. Шу сабабли бизнинг совет шароитимизда Коммунистик партия сиёсатини амалга оширишда актив қатнашмасдан туриб халққа хизмат қилиш мумкин деб ўйлаш катта хато бўлур эди. Партиянинг қарашларига, унинг сиёсий йўлига қўшилмасдан туриб, халқ билан бирга бориш мумкин эмас. Кимки халқ билан бирга бўлишни истаса, у ҳамиша партия билан бирга бўлади. Кимки партия позицияларида мустаҳкам турса, у ҳамиша халқ билан бирга бўлади.

Бундан аниқ кўриниб турибдики, халқчилликка эришишнинг бош йўли партия билан бирга бўлиш, унинг «қарашлари, сиёсий йўлига қўшилиш», ҳар доим партиявий позицияда мустаҳкам туриш ва ўз халқининг руҳини, ақлини, дунё қарашини, фикр-ўйлари ва орзу-умидларини ифодалаш халқ ҳаётидаги биринчи даражали муҳим воқеалар, катта процесслар, олий моментлар, илғор тенденцияларни кўрсатиш ҳамда шу халқнинг ўзини тарихни ҳаракатга келтирувчи куч сифатида ёритишдан иборатдир. Шунинг учун ҳам Программадаги «Халқ — тарихни яратувчидир, коммунизм қуриш — халқ ишидир, унинг куч-ғайрати, ақл-идроки самарасидир» деган ажойиб сўзлар ҳар бир ёзувчининг диққат марказида туриши керак.

Кўп миллатли совет адабиёти ўзининг туғилган кунидан бошлаб партия ғоясини, унинг сиёсий йўлини муҳофаза қилишга ва халқ ўртасида ёйишга, халқ манфаатини ҳимоя этишга, социалистик революция, янги дунё ғалабаси учун хизмат қилишга киришди. У партия ва халқнинг қўлида ўткир, таъсирли ғоявий қуролга айланди. Сўнгги йиллар ўзбек адабиётида яратилган «Бўрондан кучли» (Ш. Рашидов), «Янги ер», «Синчалак» (А. Қаҳҳор), партия ва Ленин ҳақидаги шеърлар (Ғ. Ғулом), «Опа-сингиллар», «Туғилиш» (А. Мухтор), «Имон» (И. Султон), «Ҳуррият» (Уйғун), «Чўл бургути» (С. Аҳмад), «Россия» (Шукрулло), «Оловкор» (И. Раҳим) каби ўнлаб асарлар халқни коммунистик руҳда тарбиялашда ва уларни коммунистик жамият қуриш ишига сафарбар қилишда жиддий роль ўйнади. Совет адабиётининг бутун тарихи унинг ишчилар синфи, деҳқонлар оммаси, умуман халқ ҳаёти ва иши билан мустаҳкам боғланиш учун кураш даври, партиямизнинг мақсад ва ғояларини ҳаётга айлантириш, уни халқ ўртасида чуқурроқ ва кенгроқ пропаганда этиш ва коммунизм идеалларининг амалга ошиши учун тинмай интилиш, кураш даври бўлди. Зотан у совет халқи ва Коммунистик партия билан мустаҳкам боғланган ва улар билан бирга қадам ташлагани учун ҳам кун сайин ўсиб, ривожланиб ғоявий-бадиий жиҳатдан камолатга етиб борди. Программа ҳар бир санъаткорни социалистик реализм методини пухта эгаллаб, чуқур халқчил ва партиявий асарлар ёзишга даъват қилади. Адабиётимизнинг, ҳар бир совет ёзувчисининг халқ билан бирга партиямизнинг Коммунистик жамият қуриш Программасини амалга ошириш учун актив кураш олиб боришига шак-шубҳа йўқ.

Салоҳиддин МАМАЖОНОВ,
филология фанлари кандидати.

Коммунист Собит Муҳамедов Тошкент темир йўл бўлимасининг ишчан диспетчерларидан биридир. У ўтган йили коммунистик меҳнат зарбдори номини олиш учун курашувчиларнинг олдинги сафида бўлган эди. Моҳир диспетчер бу йил ҳам яхши натижаларга эришиш мақсадида дастлабки кунлярданоқ ғайрат билан ишга киришди. У ишлаётган Тошкент — Чингилди участкасида пассажир ва юк поездлари график асосида бенуқсон қатнаётир. Суратда: ўртоқ С. Муҳамедов диспетчерлик пульти ёнида.

М. Комлев фотоси.

Чет элларда нима гап

Герман Титов Бирмага таклиф қилинди

РАНГУН, 3 январь. (ТАСС). Бирма ҳукумати совет космонавти Герман Титовни Индонезияга қилган сафаридан кейин Бирмага келишга таклиф этди.

Совет космонавти Жакартага бора туриб, Рангунда тўхтади. Вақтнинг эрта бўлишига — эрталаб соат 3 бўлганига қарамай, аэродромда юзлаб рангунликлар космос қаҳрамонини табрикладилар.

СОВЕТ КОСМОНАВТИ ЖАКАРТАДА

ЖАКАРТА, 3 январь. (ТАСС). Жакарта жамоатчилиги космос қаҳрамони Герман Титовни самимий кутиб олди. Аэродромда унинг шарафига фахрий қоровул саф тортиб турди. Маориф ва маданият министри Прийоно, Халқ муракқат маслаҳат конгресси раисининг ўринбосари, Индонезия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг раиси Айдит, муниципалитет ҳамда Индонезия ва СССР ўртасидаги маданий алоқа жамияти раҳбарлари, социалистик мамлакатларнинг ва Куба Республикасининг элчилари совет космонавтини самимий табрикладилар.

Ҳамманинг гулдурос қарсаклари остида индонезиялик қизлар Г. Титовга қизил ва оқ гуллардан ясалган гул шодасини тақадилар. Қаҳрамон шарафига, Индонезия — Совет дўстлиги шарафига табрик хитоблари янграйди.

Аэропортда ўтказилган матбуот конференциясида Г. Титов ўзининг Индонезияга келишга таклиф қилинганлиги учун президент Сукарнога ташаккур изҳор қилди, Индонезиянинг бутун халқини янги йил билан қутлади, унга бутун совет халқидан қизғин салом топширди.

Бизнинг халқимиз, деди космонавт, ҳозир КПСС XXII съездининг шиорлари остида яшамоқда. Бу съезд белгилаб берган улуғвор программани амалга оширмоқ учун совет халқи тинчликка муҳтождир. Мен индонез ва совет халқлари абадий ва мустаҳкам тинчлик ўрнатиш учун биргаликда, ёнма-ён туриб курашадилар, деб умид билдираман. Менинг визитим мамлакатларимиз ўртасидаги дўстликнинг янада мустаҳкамланишига хизмат қилса, тинчлик ишига хизмат қилса, жуда хурсанд бўламан.

Ғарбий герман бундесверига чақириқ

БОНН, 3 январь. (ТАСС). Ғарбий Германияда бундесверга навбатдаги чақириқ эълон қилинди. Бугун матбуотнинг хабар беришича, бундесверга 1941 йилда туғилган 42.500 ҳарбий мажбуриятдаги кишилар чақирилади. Шу муносабат билан, бу ерда энг кечи билан март ёки апрель ойида Бонн бундестаги бундесверда хизмат қилиш муддатини 12 ойдан 18 ойгача узайтириш тўғрисида ҳукуматнинг қонун проектини маъқуллайди, деб таъкидламоқдалар.

Бонн мудофаа министрлигининг хабар беришича, янги чақирилганлар билан бир вақтда муддатдан ташқари 5.500 киши ҳам бундесверда хизмат қила бошлайди.

Янги чақириқ натижасида бундесвердаги солдатлар сони 375.000 кишига етади. Қуруқликдаги қўшинларда 242.500 киши, ҳарбий ҳаво кучларида 82.500 киши ва ҳарбий денгиз кучларида 28.000 киши хизмат қилади. Чақирилувчилардан 22.000 киши «территориал мудофаа» қўшинларига ва ҳар хил марказий ҳарбий бошқармаларга юборилади.

КОЛУМБИЯДА ҚАМАЛ ҲОЛАТИ БЕКОР ҚИЛИНДИ

БОГОТА, 3 январь. (ТАСС). Колумбия ҳукумати меҳнаткашлар оммасининг тазйиқи остида, бутун мамлакатда қамал ҳолатини бекор қилиш тўғрисида декрет чиқаришга мажбур бўлди. Партиялар ва сиёсий ташкилотларга маъмурларни бу тўғрида олдиндан огоҳлантирган ҳолда намойишлар ва бошқа тадбирлар ўтказишга рухсат берилди.

Конгресс 1949 йилдан кейин ҳукумат томонидан чиқарилган барча фавқулодда декретларга қонун кучи бериш тўғрисидаги қарорни маъқуллаганидан кейингина қамал ҳолати бекор қилинди.

ОСИЁ ВА АФРИКА ЁЗУВЧИЛАРИНИНГ ИККИНЧИ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ОЛДИДАН

ҚОҲИРА, 3 январь. (ТАСС). Бугун Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари иккинчи конференциясини чақириш бўйича тайёргарлик комитетининг биринчи ташкилий мажлиси бўлиб ўтди.

Комитет конференцияни бундан илгари белгиланганидек, 4 февралдан 9 февралгача эмас, балки 12 февралдан 15 февралгача Қоҳирада ўтказишга қарор қилди.

АМЕРИКА ҚЎШМА ШТАТЛАРИ ПРЕЗИДЕНТИ ҲУЗУРИДА КЕНГАШ

НЬЮ-ЙОРК, 3 январь. (ТАСС). Палм Бичда (Флорида штати) турган Америка Қўшма Штатлари президенти Кеннеди ҳузурида бугун ҳарбий масалалар юзасидан иккинчи кенгаш бўлди Америка информация агентликлари ва газеталар мухбирларининг хабар беришича, кенгашда «армияни кенг кўламда қайта тузиш планлари», «тинч вақт учун рекорд» деб ҳисобланган ҳарбий бюджет, шунингдек «1962 йилда чет эллардаги Америка қуролли кучларининг бош стратегияси» масалалари қараб чиқилган. Кенгашда АҚШ вице-президенти. Л. Жонсон, мудофаа министри Макнамара, мудофаа министрининг ўринбосари Гилпатрик ва АҚШ президентининг махсус кенгашчиси генерал Тэйлор қатнашмоқдалар.

Бош министрнинг янги йилдаги эътирофлари

ТОКИО, 3 январь, (ТАСС). Япония бош министри Икэда Токиодаги «Токио симбун» газетасининг вакили билан янги йил суҳбатида «Сиёсий зўравонликларнинг олдини олиш тўғрисида»ги қонун проектини «парламентдан тасдиқлатиб олажагини» айтди.

Маълумки, бу қонун проекти демократик ташкилотларнинг фаолиятини чеклаб қўйиш, митинглар, йиғилишлар, намойишлар эркинлигини тақиқлаш мақсадини кўзлайди. Япон халқи кенг қатламларининг қатъий қаршилиги сабабли Икэда ҳукумати халққа қарши қаратилган бу қонун проектини парламентдан тасдиқлатиб олишга икки марта уринган бўлса ҳам муваффақиятсизликка учраган эди.

Шунингдек, Икэда «Япония билан Жанубий Корея ўртасидаги музокараларни мумкин қадар тезроқ тугаллаш...» ниятида эканлигини ҳам айтди.

Шуниси характерлики, Япония бош министрининг баёноти Жанубий Корея диктатори Пак Чжон Хининг Япония халқига юборган ва ўша «Токио симбун» газетасида эълон қилинган мактубига мос бўлиб тушмоқда. Жанубий Корея диктатори Япония ҳукуматини «коммунизмга қарши мустаҳкам мудофаа иттифоқи тузишга» даъват этади.

Бош министр Узоқ Шарқда АҚШнинг ҳомийлигида янги ҳарбий блок тузиш мақсадини кўзлайдиган Япония — Жанубий Корея муносабатларини нормаллаштиришдан манфаатдор эканлигини кўрсатиб, газета мухбирининг Хитой Халқ Республикаси билан муносабатларни тартибга солиш масаласида Япониянинг тутаётган позицияси ҳақидаги саволига жавоб қайтаришдан бош тортди.

Икэда ҳозирги вақтда Япониянинг ўз бошидан кечираётган жиддий иқтисодий қийинчиликларга тўхталиб, ташқи савдо дефицити ўсиб бораётганлигини, экономикани ўстиришнинг ҳукумат томонидан планлаштирилган суръатлари пасайиб бораётганлигини эътироф этди. Бироқ, у қийинчиликларнинг ҳаммаси вақтинча қийинчиликлар, деб даъво қилди.

Эроннинг мустақиллиги хавф остида

ТЕҲРОН, 3 январь. (ТАСС). «Ажанг» газетаси «Эрон ва ҳарбий блоклар» сарлавҳали мақолада Эроннинг СЕНТОдаги шериги Англиянинг Форс кўрфази зонасида амалга ошираётган ҳарбий тадбирларини қатъиян қораламоқда ва бу тадбирларга Эрон мустақиллигини хавф остида қолдирувчи тадбирлар деб баҳо бермоқда.

Ҳозирги вақтда, деб ёзади газета, Англия Форс кўрфазида ҳарбий денгиз кучлари тўплашни авж олдирмоқда ва ўз қўшинларини Баҳрайнга юбормоқда. Гарчи биз Англия билан дўст ва СЕНТО блоки бўйича иттифоқчи бўлсак ҳам, деб ёзади газета, бундан ўз шеригимизнинг Форс кўрфазида ёки Баҳрайнда базалар ва таянч пунктларига эга бўлишига рухсат беришимиз лозим, деган маъно келиб чиқмайди. Биз бундай дўстликнинг бизга хавф ва хатар келтиришига йўл қўймаслигимиз керак. Ўз территориямизда бирор кимсанинг базаларга эга бўлишига йўл қўйиш, деб хулоса чиқаради газета, «ўзимизни зарба остига қўйиш демакдир; бундай вазият мустақиллигимизни хавф остида қолдиради».

НАТОнинг ҳарбий манёврлари ўтказилади

ПАРИЖ, 3 январь. (ТАСС). 16 январдан 12 февралгача Ғарбий Германияда НАТО мамлакатларининг ҳарбий манёврлари ўтказилади. Американинг жами 6 минг пиёда аскардан иборат бўлган ва Германия Федератив Республикасига махсус юбориладиган уч ҳарбий группаси бу манёврларда қатнашади. НАТОнинг Европадаги қуролли кучлари олий бош қўмондони Америка генерали Норстэд манёврларга раҳбарлик қилади. НАТОнинг Европадаги қуролли кучлари олий бош қўмондонининг штаби кеча шу тўғрида хабар берди.

АНГЛИЯ НГО ДИНЬ ДЬЕМГА ЁРДАМ БЕРМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК, 3 январь. (ТАСС). Ҳафталик «Ньюс уик» газетасининг мухбири Сайгондан хабар беради: Жанубий Вьетнам армиясига «таълим» бериш учун партизанлар уруши соҳасида мутахассис деб ҳисобланган инглизларнинг тайёрланган группаси бу ерга келди.

Лондонда Макмиллан ҳукумати парламентдаги оппозициянинг жиғига тегмаслик учун ана шу операция тўғрисида лом-мим демаётир. Малайя ватанпарварларига қарши олиб борилган курашга раҳбарлик қилган бригада генерали Томпсон ана шу группага бошчилик қилади.

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

◆ Румыния ва Бирма ҳукуматлари Румыния Халқ Республикаси билан Бирма Иттифоқи ўртасидаги дўстона алоқаларини мустаҳкамлаш мақсадида ўзларининг Рангундаги ва Бухарестдаги дипломатия вакилликларини элчихоналарга айлантиришга қарор қилдилар.

◆ Француз демократлари Жазоирдаги мустамлака урушининг даҳшатларидан Тунисда ва Марокашда яшириниб ётган Жазоир қочоқларига ўз бирдамликларини билдирмоқдалар. Халқ ёрдами жамиятининг ташаббуси билан мамлакатда жазоирлик қочоқларга кўмак кўрсатиш учун маблағ тўплаш ўтказилмоқда. Денгиз яқинидаги Сена департаментининг ўзидагина эски пул ҳисобида 3 миллион франклик дори-дармон тўпланди.

◆ СССР Большой театри балет артистларидан бир группаси Марокашдан Тунисга келди. Совет артистлари Тунисда ва Сфаксда концерт берадилар. Программада ватан ва чет эл композиторларининг балетларидан фрагментлар бор.

◆ Ассошиэйтед Пресс агентлигининг хабар беришича, Американинг «Ёш американиклар эркинлик учун курашда» деган реакцион ташкилоти ўзи чақирадиган митингда Катанганинг сохта президенти Моиз Чомбе мукофот олажагини эълон қилган. Митинг «Дунёни коммунизмдан халос қилиш учун кураш» шиори остида чақирилади ва ўзига ваъда қилинган мукофотни олиш учун Чомбе шахсан Нью-Йоркка боришга ҳозирлик кўрмоқда.

◆ Французларнинг ҳарбий кучларида ва ҳарбийлаштирилган ташкилотларида хизматда бўлган жазоирликларнинг дезертирлик қилиши кун сайин кучайиб бормоқда. 24 декабрдан 1 январгача Жазоир миллий озодлик томонига 54 киши ўтган. Қочиб ўтувчилар ўзлари билан ҳар хил қурол-яроғ ва 6 мингдан кўпроқ ўқ-дори олиб ўтганлар.

◆ Оқ уй ахборот эълон қилди. Бу ахборотда Кеннеди Мексика президенти Лопес Матеос билан шахсан учрашишни мўлжаллаётганлиги билдирилади. Учрашув вақти белгиланмаган.

◆ Кейинги вақтларда Шимолий Вьетнамда бу жойлар учун одатдан ташқари бўлган совуқ об-ҳаво ҳукм сурмоқда. Ханой районида ҳарорат плюс 7—8 даражагача тушиб қолди.

◆ Франкфурт — Майндаги кўчалардан бирида 1 январда Америка солдатлари билан такси шофёрлари бўлган немислар муштлашганлар. Американик солдатлар автомашинада такси кетидан қувиб бориб уни тўхтатганлар ва шофёрга таҳдид қила бошлаганлар. Шофёр радио алоқаси бўйича тревога сигналини берган. Бу сигнални эшитган 25 такси унга ёрдамга келган. Рўй берган муштлашув натижасида бир такси шофёри жароҳатланган. Американик солдатлардан бири ҳам ярадор бўлган. (ТАСС).

Чеварлардан ҳамма миннатдор

«Узглавместпром»нинг Янгийўл шаҳридаги модалар ательеси доим буюртмачилар билан гавжум бўлади. Бунинг боиси шундаки, ательенинг чеварлари ҳар қандай кийимни меҳр билан, бежирим қилиб тикадилар. Улар қўлидан чиққан костюм, пальто ва макентошлар эгнингизда қуйиб қўйгандек келишиб туради.

Бу ерда 70 дан ортиқ чевар буюртмаларни тикиш билан машғул. Улар 12 бригадага бўлиниб, кийимларни тез ва сифатли тикиш юзасидан ўзаро социалистик мусобақа асосида ишламоқдалар. Ателье устахонаси план бўйича ойига 450—500 буюртма кийим тикиши керак. Чеварларнинг ғайрат билан ишлаб, топшириқни ошириб бажаришлари туфайли бу ерда ойига 700 дан ортиқ буюртма кийим тикилади. Бунда кийимни сифатли тикишда ном чиқарган Х. Тўлаганова, Д. Абдулхаирова, П. Шукурова, П. Қўлдошева, Р. Йўлчиева ўртоқлар каби чеварларнинг хизмати каттадир.

Янгийўллик чеварлар ҳақида гапирганда модалар ательесининг мудири ўртоқ М. Роговнинг номини ҳам қайд қилмай илож йўқ. Ўртоқ Рогов 40 йилдан бери шу касбда ишлаб келади. Янгийўлдаги ателье ҳам унинг ташаббуси билан ташкил қилинган. Ўртоқ Рогов ўн йилдан ортиқ вақт мобайнида янгийўлликлардан 50 дан ортиқ тикувчи мастер тарбиялаб етиштирди.

Й. УРИНБОЕВ.

Ҳар саккиз ишчидан бири рационализатор

Тошкентдаги тўқимачилик-трикотаж фабрикасида рационализатор ва ихтирочилар ҳаракати яхши йўлга қўйилган. Бу ерда ҳар саккиз ишчининг бири рационализатор ҳисобланади. Улар корхона ишлаб чиқаришини такомиллаштириш ишига катта ҳисса қўшмоқдалар.

Актив рационализаторлардан наладчиклар А. Закурдаев ва Б. Тихомолов ўртоқлар ўтган йили бир нечта қимматли таклифлар билан чиқдилар. Шу таклифлардан бирини мисолга келтириш мумкин: илгарилари рўмол тўқиш учун ишлатиладиган арқоқ қўлда ўралар эди. Ҳар бир тўқувчи бу ишни ўзи бажарарди. Новаторлар бу ишни осонлаштириш учун оригинал мослама ўйлаб топдилар. Улар бир столга электромоторли 6 та металл аппарат ўрнатдилар. Натижада арқоқни механизм ёрдами билан ўраш имкони туғилди. Бу янгиликни ишлаб чиқаришга жорий қилиш натижасида маҳсулот сифати яхшиланди, меҳнат унумдорлиги эса икки баравар ошди.

Мастер Петр Шумкин, наладчиклардан Павел Егменов, Константин Емельев, Михаил Красовский ўртоқлар каби янгилик изловчи рационализаторларнинг таклифлари ҳам корхонага катта фойда келтирмоқда.

Фабрикада рационализаторлик таклифларини жорий қилиш ҳисобига шу йилнинг ўзида 5 минг сўмдан ортиқ маблағ иқтисод қилинди.

М. ПРОКОПЕНКО.

Студентларга қулайлик

Гражданлар Ҳаво Флоти Бош бошқармаси студентларга яхши янги йил совғаси тортиқ қилди. 1962 йил 1 январдан бошлаб студентлар учун билетларнинг тарифлари 25 процент арзонлаштирилди.

Аэрофлотнинг «ИЛ-18», «АН-10», «ТУ-104», «ТУ-114» турбовинтли ва турбореактив самолётлари тўхтамасдан тўғри рейс билан учувчи ҳамма ҳаво йўлларида билет баҳоси арзонлаштирилди.

Бу енгилликдан ўқув юрти жойлашган шаҳардан уйига, практика ўтказиш ерига бораётган ва у ерлардан қайтаётган студентлар фойдаланадилар.

Мактаб ўқувчиларининг қишки каникули давом этаётган шу кунларда Тошкентдаги Округ офицерлар уйи залида ҳар куни уч мартадан катта арча байрами ўтказилаётир. Болалар арча атрофида турли қизиқарли ўйинлар қилиб, хушчақчақ дам олмоқдалар. Суратда: янги йил арчаси атрофида.

А. Абалян фотоси.

Тошкент янгиликлари

„Ганг дарёсининг қизи“ экранда

Ўзбек тамошабинлари иттифоқимизда биринчи бўлиб машҳур ҳинд адиби Рабиндранат Тагорнинг «Ҳалокат» романи асосида ишланган «Ганг дарёсининг қизи» спектаклини кўришга муваффақ бўлган эдилар. Ғоят ҳаётий бўлиб чиққан бу спектакль тезда Ҳамза номли академик драма театри коллективига янги шон-шуҳрат келтирди, тамошабинлар қалбидан чуқур жой олди. «Ганг дарёсининг қизи» кинематографларимиз диққатини ҳам ўзига жалб қилди.

«Ўзбекфильм» киностудияси Москва марказий телевизион студиясининг заказы билан шу номдаги фильмни суратга олди. Яқинда «Ганг дарёсининг қизи» фильми Тошкентда жамоатчилик кўригидан ўтказилди. Фильм сценарийсини Тагор романи асосида Ҳамза номли театрнинг режиссёри А. О. Гинзбург қайтадан ёзган. Ёш режиссёр Хожи Аҳмар уни постановка қилган. Фильмдаги бош ролларни ижро этиш вазифаси ҳам ёш талантларга топширилди. Жумладан, Камола ролини пойтахтдаги 137-мактаб ўқувчиси Адиба Орифхонова, Жогендро ролини Тошкентдаги театр ва рассомлик санъати институти студенти Р. Қурбонов, Хемнолини ролини Тошкент давлат университетининг студенткаси Одина Жўраева, Умеш ролини ўқувчи Сёма Мордухаев бажарган. Картинада, шунингдек, киноишқибозларига илгаридан таниш бўлган Ҳамза Умаров, Обид Жалилов, Ёқуб Аҳмедов ўртоқлар ҳам қатнашиб ўз маҳоратларини намойиш қилганлар.

«Ганг дарёсининг қизи» пойтахт кинотеатрлари ва телевизор экранларида кўрсатилади.

С. МУСАЕВ.

Суратда: «Ганг дарёсининг қизи» телевизион фильмидан кадр.

А. Тўраев фотоси.

Газета босишнинг янги усули

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриёти босмахонасининг ротация цехи ишчилари орасида ўртоқ Рафаил Муҳамедов бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари шуҳрат қозонган. Меҳнат унумдорлигини тинмай ошириш, илғор методлардан кенг фойдаланиш, жамоат ишларига актив қатнашиш бу бригада ишчиларининг кундалик шиори бўлиб қолган. Улар босмахона бўйича илғорликни қўлдан бермай ой сайин смена топшириқларини ошириб бажариб келмоқдалар.

Яқинда бригада бошлиғи газета босишда илғор методни ишлаб чиқди. Ўртоқ Р. Муҳамедов иттифоқимизда биринчи бўлиб газеталарни перепраовсиз босмага тайёрлашни йўлга қўйди. Бунда газетани босишдан олдин матрицадаги клишеларнинг орқа томонигагина қоғоз ёпиштирилади. Илгари ҳар бир печатник газета матрицасини ўз агрегатига олганда, 1—1,5 соатгача матрица орқа томонининг бошидан охиригача қоғоз ёпиштириб чиқар эди. Бунда 10 килограммга яқин қоғоз исроф бўларди.

Янги метод бўйича ишлаганда газетани 10—15 минут ичида босишга тайёрлаш билан бирга 300-400 дона газетага етадиган қоғоз тежаб қолинади. Ўртоқ Р. Муҳамедов бу илғор методни ўз касбдошларига ўргатаётир.

Ч. МАҚСУМОВ.

ШАХМАТ

„ПАХТАКОР“ — „КОЛХОЗЧИ“

Оржоникидзе районидаги «Коммунизм» колхозида қишлоқ спорт жамиятлари «Пахтакор» (Ўзбекистон) ва «Колхозчи» (Туркманистон) шахматчилари ўртасида ўртоқлик мусобақаси ўтказилди. Команда пешқадамлари спорт мастери М. Муҳитдинов ва Туркманистоннинг бир неча марта чемпиони К. Ханов иккала ўйинни ҳам дуранг қилдилар. Ёш мастерликка кандидат И. Каримов ва биринчи разрядли Ф. Дадамирзаевалар катта муваффақиятга эришишди. Каримов Туркманистоннинг собиқ чемпиони Х. Хожимуродовни, Дадамирзаева эса Г. Чепурнаяни икки марта ютдилар. Қардош республика қишлоқ шахматчиларининг бу мусобақаси 8:4 ҳисоби билан ўзбекистонликлар фойдасига ҳал бўлди.

И. БИРБРАГЕР.

ЧИРЧИҚ ШАҲРИДА

ЎҚИТУВЧИЛАР ЛЕКТОРИЙСИ

КПСС XXII съезди материалларини ўқитувчилар ўртасида кенг пропаганда қилиш мақсадида шаҳардаги пионерлар саройида лекторий ташкил этилди. Лекторий тузилган программага мувофиқ 1962 йилнинг июнь ойигача ишлаб туради. «КПСС XXII съезди — коммунизм қурувчилар съезди» деган темадаги биринчи лекцияни кимё комбинатининг директори, XXII съезд делегати ўртоқ И. Г. Анисимкин ўқиди.

Лекторий планида «КПСС XXII съезди — шахсга сиғинишнинг оқибатларини тугатиш ҳақида», «Коммунизм қурувчисининг ахлоқ кодекси ва ўқитувчиларнинг ёш бўғинларни тарбиялашдаги вазифалари», «Партия Программаси СССРда халқ маорифини ривожлантириш ҳақида» ва бошқа темалар бор.

СОВҒА

«Электромаш» заводидаги Эркин Тўрахонов бошчилик қилаётган коммунистик меҳнат бригадасида 13 комсомол ишлайди. Бу бригада аъзолари меҳнатда, ўқишда, жамоат ишларида ҳаммага намуна бўлмоқдалар. Яқинда бригада аъзолари ажойиб ватанпарварлик ташаббусини кўрсатдилар. Улар белгиланган топшириқни бажариш билан бирга, 16 та пайвандлаш трансформатори тайёрлаб, шаҳардаги 13-ҳунар мактабига ўқув-тажриба қуроли сифатида совға қилдилар.

М. МИРАЗИМОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

Редактор: М. ҚОРИЕВ.

Телевизор

5 ЯНВАРДА

Ўзбек тилида: 12.00 — Адолат («Эртак кетидан эртак» циклидан А. Мухтор асари асосида телеинсценировка).

Рус тилида: 12.35—Юлдуз бола (фильм-эртак), 18.30 — **Сичқон ва арслон** (болалар учун мультипликацион фильм), 18.45— **Ёш композиторлар студиямизда.**

Ўзбек тилида: 19.15 — **Телевизион янгиликлар**, 19.25 — **Коммунизм ва давлат** («Коммунизм қуриш улуғ программаси» циклидан лекция).

Рус тилида: 19.45 — **СССР халқлари куйларидан концерт** (телетамошабинлар талабига мувофиқ), 20.15 — **Телевизион янгиликлар**, 20.25 — Тошкент шаҳар Успенский соборининг архиерей протодиакони **Василий Погореловнинг чиқиши**, 20.50 — **Киножурнал ва Васса Железнова** номли фильм-спектакль.

Кино

Иш ва байрам кунлари — «ВАТАН» (кундуз соат 3, кеч 6-45 минут ва 10 да).

Дарклэ — «МИР», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), НАВОИЙ номли (кундуз соат 1 ярим, кеч 5 ва 8-40 минутда).

Қадрдон эски пианино — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «ИСКРА» (1 ва 2-залда кундуз).

Весёлка — «ВАТАН» (эрталаб соат 11 ярим, кундуз 1-15 минут, кеч 5 ва 8 яримда).

Ҳақиқат учун кураш (1 ва 2-серия) — «ИСКРА» (эрталаб соат 10-20 минутдан 3-залда ва кеч 5 дан ҳамма залда).

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 5/I да эрталаб **Боғчасарой фонтани**, кечқурун **Ўзбекистон санъат усталари концерти** (эълон қилинган «Майсаранинг иши» спектакли ўрнига). Билетлар ярайди. 6/I да эрталаб **Кашмир қиссаси**, кечқурун **Риголетто**.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА— 5/I да эрталаб **Фурқат**, кечқурун **Номус**, 6/I да эрталаб **Шубҳа**, кечқурун **Шубҳа** (билетлар сотилган)

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 5/I да эрталаб **Олтин қидирувчилар**, кечқурун **Ғазал фожиаси**, 6/I да эрталаб **Фарғона ҳикояси**, кечқурун **Ошиқ Ғариб**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

Бугун ва ҳар куни РСФСРда хизмат кўрсатган артист, турли ҳайвон ва йиртқичларни ўргатувчи биринчи рус устаси

НИКОЛАЙ ГЛАДИЛЬШЧИКОВ

ГАСТРОЛИ

Мактаб ўқувчиларининг каникул кунларида 10 январгача

«ДЎСТ БОЛАЛАР АРЧАСИ»

ва катта цирк тамошалари

Тамошалар кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда бошланади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес:

Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26.

Коммутатор — 26334 ва 33262 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 28232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик ва Маҳаллий ахборот бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат ва транспорт бўлими — 33786. Секретариат — 34808, 31936. Хатлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 00805. Нашр. Г. — 1499.